

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Bezpieczeństwo i higiena pracy z podstawami ergonomii	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Społeczno-Artystyczny, Zakład Pedagogiki	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		BHP.05.1 W	BHP.05.1 W
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia I semestru i I roku studiów	
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów I, semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Mgr Wiesław Sternik	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	j.w.	
9.	Formuła przedmiotu	Wykład	
10.	Wymagania wstępne	Znajomość zagadnień z zakresu problematyki społecznej i ergonomii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykład – 15 godz.	Wykład – 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		1 ECTS	1 ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>W wyniku realizacji treści przedmiotu student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • będzie umiał posługiwać się terminologią z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy z podstawami ergonomii występujących na współczesnym rynku pracy, Polski i UE, • w codziennym życiu będzie kreatorem w zakresie promowania, przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy • uzyska informacje w zakresie istniejących rozwiązań w systemie bezpieczeństwa i higieny pracy z podstawami ergonomii Polski i Unii Europejskiej • potrafi dokonać analizy problematyki, wpływu technologii na bezpieczeństwo i higienę pracy w różnych formach aktywności (m.in. pracy przy komputerze, pracy osób niepełnosprawnych itp.) • potrafi opisać podstawowe prawa i obowiązki pracownika, w tym obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 	
14.	Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • wykład problemowy, pokaz multimedialny, dyskusja • zajęcia realizowane w wymiarze 2 godz. tygodniowo (osiem tygodni) • konsultacje realizowane w wymiarze 1 godz. w tygodniu 	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • warunkiem zaliczenia wykładu jest: <ul style="list-style-type: none"> – obecność na zajęciach, wymagane co najmniej 70%, – w przypadku nieobecności zaliczenie treści tematu zajęć, – udział w dyskusji, aktywność, – prowadzenie i przedstawienie notatek, ocenianie ciągłe 	

16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Wykład – tematy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przedmiot i zadania ergonomii • Znaki stosowane w ramach BHP, udzielanie pierwszej pomocy • Zewnętrzne czynniki ergonomiczne • Niebezpieczne i szkodliwe czynniki dla zdrowia i życia związane z procesem oraz warunkami pracy • Fizjologia pracy człowieka, jego anatomia • Pracownicy na wózkach – ogólne zasady bezpieczeństwa, przemieszczanie się osób niepełnosprawnych w środkach lokomocji • Praca przy komputerze, bezpieczne stanowisko komputerowe • Profilaktyczna ochrona zdrowia, choroby zawodowe • Szkolenie, środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze • Ochrona p. pożarowa – podstawowy sprzęt gaśniczy, zasady postępowania w razie pożaru oraz w przypadku innych zagrożeń • Zmiany chorobowe wywołane promieniami jonizującymi, skutki zdrowotne narażenia na pole elektromagnetyczne, zagrożenie radiacyjne, • Dokumentacja z zakresu bhp prowadzona w zakładzie pracy przez Inspektora BHP • Zniewolenie pracą - renesans niewolnictwa w XXI wieku
17.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	<ul style="list-style-type: none"> • student definiuje wyrażenia pojęciowe związane z bezpieczeństwem i higieną pracy z podstawami ergonomii EK-K_W17 • student zna podstawowe zasady przestrzegania zasad BHP i ergonomii przez pracodawców i pracobiorców w systemie pracy zawodowej, w tym udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna EK-K_W17
Umiejętności		<ul style="list-style-type: none"> • student wdraża obowiązujące procedury i zasady przestrzegania przepisów BHP i ergonomii na współczesnym rynku pracy Polski i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) EK-K_U09 	
Kompetencje społeczne		<ul style="list-style-type: none"> • student ma świadomość odpowiedzialności prawnej dotyczącym opiekuna. Jest zorientowany i korzysta z pakietu dokumentów normatywnych w zakresie przestrzegania przepisów BHP i ergonomii obowiązujących na rynku pracy zawodowej, w tym zatrudniania i przemieszczania się osób niepełnosprawnych. EK-K_K06 	
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatury podstawowa</p> <p>Bukała W., <i>BHP w szkole</i>, ODDK Sp. z o.o Gdańsk 2008.</p> <p>Ciborski P., <i>Vademecum BHP w pytaniach i odpowiedziach</i>, wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. Z.O.O., Gdańsk 2000.</p> <p>Flasiński M., <i>Bezpieczeństwo pracy, prawne formy zapobiegania zagrożeniom</i>, Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, Warszawa, 1989.</p> <p>Grzeszczyk M.R., <i>Organizacji stanowisk pracy z komputerami. Poradnik</i>. Warszawa 1994.</p> <p>Korecka D., <i>Bezpieczeństwo pracy i ergonomia</i>, CIOP, Warszawa 1997.</p> <p>Kowal E. <i>Ekonomiczno-społeczne aspekty ergonomii</i>, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2002.</p> <p>Krause M., <i>Ergonomia. Praktyczna wiedza o pracującym człowieku i jego środowisku pracy</i>. Katowice 1992.</p> <p><i>Kodeks pracy po zmianach z komentarzem ekspertów</i>, Stan prawny na 1 stycznia 2012r./2013r.</p> <p>Liwo M., Nowosiadły E., <i>Wpływ przepisów prawa pracy na bezpieczeństwo i ochronę pracy</i>, red: A. Olak, I. Oleksiewicz, <i>Bezpieczeństwo i zagrożenia współczesnego świata</i>, Rzeszów 2008.</p> <p>Olszewski J., <i>Podstawy ergonomii i fizjologii pracy</i>, Akademia Ekonomiczna, Poznań 1993.</p> <p><i>Praca zbiorowa. Medycyna Pracy</i>, Warszawa 1985.</p> <p>Literatury uzupełniająca</p> <p>Cardias E., Heimisch E., <i>Umiejętność pożytecznego wykorzystania przerw w pracy, Komputer a zdrowie</i>, Warszawa 1990r.</p> <p>Gajda M., <i>Pracownicy na wózkach</i>, Magazyn dla osób niepełnosprawnych, „Praca”, nr 4, maj-czerwiec 2007.</p> <p>Durnin J.V.G., Passmore R., <i>Energetyka pracy i wypoczynku</i>, Warszawa 1969.</p> <p>Kokota F. <i>Choroby wewnętrzne</i>, podręcznik akademicki tom 2. str.1342-1387, , wyd. VIII, Warszawa</p>

Kwaśniewska G., Wojnarska A., *Aktualne problemy wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych*, Warszawa 2005.

Lehmann G., *Praktyczna fizjologia pracy*, Warszawa 1960.

Marzec S., *Dobór oświetlenia przy pracy z komputerem*, Ochrona Pracy, nr.9, z 1995r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. (Dz. U. Nr. 75 poz. 690 z 2002 r. z późn. zm.).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10.09.1998 r. w sprawie wykazy prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet, (Dz. U. Nr. 114, z 1996 r., poz. 545, z późn. zm.).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz. U. Nr. 109, poz. 704).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 r. w sprawie wykazu chorób zawodowych, szczegółowych zasad postępowania w sprawach zgłaszania podejrzenia, rozpoznawania i stwierdzania chorób zawodowych oraz podmiotów właściwych w tych sprawach (Dziennik Ustaw z dnia 19 sierpnia 2002 r., Nr 132, poz. 1115)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie sposobu dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dziennik Ustaw z dnia 19 sierpnia 2002 r., Nr 132. poz. 1121)

Skřętowicz B., *Osoby niepełnosprawne w społeczeństwie Polskim*, Kraków 2008.

Szłazak J., Szłazak N., *Bezpieczeństwo i higiena pracy*, Uczelniane Wydawnictwa Naukowo-Dydaktyczne AGH, Kraków, 2005

Trzeciak M., *Elementy nauki o pracy*. PWN, Warszawa 1977.

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. *O ochronie przeciwpożarowej*

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, (Dz. U Nr 123. z dnia 9 października 1997 r., poz. 776, z późn. zm.).

Wieczorek S., *Bezpieczeństwo człowieka w świetle zagrożeń dnia codziennego*, red: A. Olak, I. Oleksiewicz, *Bezpieczeństwo i zagrożenia współczesnego świata*, Rzeszów 2008.

Wilfert S., Heimisch E., *Ćwiczenia fizyczne przynoszące ulgę, Komputer a zdrowie*, Warszawa 1990r.

Włodek-Biernat L., *Kupujemy pot i krew*, „Gazeta Wyborcza” 2007.

www.abc.com.pl
www.sejm.gov.pl
www.lex.pl
www.DZIENNIK.PL (z dnia 13.10.2008r.)
www.integracja.org
www.niepełnosprawni.pl/Biblioteczka
ww.ergonomia.e-ar.pl
www.przepisybhp.pl

Netografia
Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, www.ciop.pl

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład	15 godz.		15 godz.	
Studiowanie literatury	15 godz.		15 godz.	
Udział w konsultacjach	5 godz.		5 godz.	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	35 godz.		35 godz.	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,6	0,4	0,6	0,4

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu Bezpieczeństwo i higiena pracy z podstawami ergonomii w odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PN_W17-03	Student definiuje wyrażenia pojęciowe związane z bezpieczeństwem i higieną pracy z podstawami ergonomii	Wykład	Dyskusja	EK-K_W17
PN_W17-04	Student zna podstawowe zasady przestrzegania zasad BHP i ergonomii przez pracodawców i pracobiorców w systemie pracy zawodowej, w tym udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna	Wykład	Dyskusja	EK-K_W17
UMIEJĘTNOŚCI				
PN_U09-09	Student wdraża obowiązujące procedury i zasady przestrzegania przepisów BHP i ergonomii na współczesnym rynku pracy Polski i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG).	Wykład	Dyskusja	EK-K_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_K06-02	Student ma świadomość odpowiedzialności prawnej dotyczącej opiekuna. Jest zorientowany i korzysta z pakietu dokumentów normatywnych w zakresie przestrzegania przepisów BHP i ergonomii obowiązujących na rynku pracy zawodowej, w tym zatrudniania i przemieszczania się osób niepełnosprawnych.	Wykład	Dyskusja	EK-K_K06

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
19.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka	
20.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Społeczno-Artystyczny, Zakład Pedagogiki	
21.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.06.1 C	P.06.1 C
22.	Język przedmiotu	polski	
23.	Typ przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów, 	
24.	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr I	
25.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Mgr Anna Winiarska	
26.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	j.w	
27.	Formuła przedmiotu	ćwiczenia	
28.	Wymagania wstępne	Podstawowy zakres wiadomości z biologii człowieka	
29.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		30 h	15 h
30.	Liczba punktów ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

	przypisana modułowi/przedmiotowi	3 pkt	3 pkt
31.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Założenia i cele przedmiotu uwzględniające efekty kształcenia w zakresie:</p> <p>wiedzy – zapoznanie studentów pedagogiki z biologicznymi podstawami rozwoju i kształtowania się organizmu jako jednostki psychosomatycznej oraz możliwościami profilaktyki patologii rozwojowych.</p> <p>umiejętności – nauczenie efektywnego wykorzystania wiedzy na temat metod kontroli reakcji specyficznych dla rozwoju oraz jej związku z podatnością na oddziaływania wychowawcze, procesem uczenia się i kształtowania osobowości w populacji wieku rozwojowego.</p> <p>kompetencji społecznych – zdolności do rozumienia specyfiki reakcji somatycznych i psychicznych dziecka na tle grupy rówieśniczej oraz otwartość na potrzeby ucznia w procesie dydaktycznym i wychowawczym w kontekście zmian rozwojowych.</p>	
32.	Metody dydaktyczne	Dyskusja panelowa, pogadanka, burza mózgów, metoda projektów, pokaz z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych.	
33.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Obecność na ćwiczeniach, ocenianie ciągłe na każdych zajęciach typu ćwiczenia, wykonanie jednej pracy semestralnej na wskazany przez wykładowcę temat, rozwiązywanie zadań tematycznych związanych z realizacją ćwiczeń.</p> <p>Warunkiem otrzymania zaliczenia końcowego jest obecność na 90% zajęć ćwiczeniowych, pozytywna średnia ocen cząstkowych otrzymanych na ćwiczeniach, pozytywna ocena z pracy semestralnej, pozytywna ocena z rozwiązanych zadań tematycznych związanych z realizacją ćwiczeń, zaliczenie ustne ewentualnych nieobecność na zajęciach.</p>	
34.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Treści merytoryczne poszczególnych ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Tworzenie się i budowa komórek rozrodczych. Etapy gametogenezy. 2.Podstawowe prawa genetyczne dotyczące sposobu determinowania cech organizmu ludzkiego. Rola czynnika genetycznego w procesie rozwoju biologicznego - prawidłowy kariotyp człowieka oraz najczęstsze anomalie genetyczne. 3.Charakterystyka okresów rozwojowych człowieka (okres wewnątrzmaciczny, noworodkowy, niemowlęcy, wczesnego dzieciństwa, przedszkolny, wczesnoszkolny, dojrzewania). 4.Czynniki wpływające na rozwój (determinanty genetyczne, właściwości śródmacicznego środowiska organizmu matki i jej metabolizmu, stymulatory rozwoju, modyfikatory naturalne i kulturowe). Dymorfizm cech związanych z płcią w reagowaniu na te czynniki. 5.Podstawowe odrębności anatomiczno-funkcjonalne organizmu dziecka. 6.Akceleracja rozwoju biologicznego oraz retardacja procesów rozwojowych. 7.Wybrane metody oceny rozwoju biologicznego dziecka (norma rozwojowa, wiek rozwojowy, metody oceny rozwoju somatycznego, zaburzenia rozwoju biologicznego). 8.Wybrane zagadnienia dotyczące żywienia dzieci i młodzieży w poszczególnych okresach rozwojowych. 9.Budowa i funkcje układu kostno-stawowo-mięśniowego. Kształtowanie się percepcji i postawy ciała w ontogenezie. Najczęstsze opóźnienia rozwojowe. 10.Odrębności anatomiczno-czynnościowe układu oddechowego i krążenia oraz przewodu pokarmowego u dzieci i dorosłych. 11.Właściwości układu nerwowego oraz jego najczęstsze zaburzenia czynnościowe u dzieci. 12.Konsekwencje chorób społecznych (AIDS, narkomania, alkoholizm). 	
35.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	<ul style="list-style-type: none"> - student ma wiedzę na temat różnicowania zjawisk rozwojowych w okresie prenatalnym i postnatalnym; - student posiada wiedzę z zakresu znaczenia czynników endogennych i egzogennych na przebieg rozwoju człowieka; - student ma wiedzę na temat budowy i rozwoju układów wewnętrznych w organizmie człowieka; - student posiada wiedzę z zakresu kryteriów wyboru metod oceny rozwoju biologicznego dzieci i młodzieży
		Umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> - student potrafi wybrać i zastosować narzędzia do oceny rozwoju prawidłowego i zakłóconego na podstawie różnych źródeł wiedzy - student potrafi opracować program żywienia dziecka zdrowego oraz z nadmiarem i niedoborem masy ciała w oparciu o najnowszą literaturę - student w oparciu o aktualną wiedzę potrafi samodzielnie opracować pogadankę z prezentacją multimedialną dla dzieci, młodzieży i ich rodziców na temat czynników zagrażających prawidłowemu rozwojowi.
		Kompetencje społeczne	- student modyfikuje styl własnego zachowania się w kierunku pro zdrowotnym, rozumie współczesne przemiany społeczno kulturowe dzieci i młodzieży w kontekście rozwoju biologicznego; posiada nawyk i umiejętność stałego dokształcania się

36.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Jaczewski A.: Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania. Podręcznik dla studentów uczelni pedagogicznych. Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2005.</p> <p>Krawczyński M.: Propedeutyka w pediatrii. PZWL, Warszawa, 2009.</p> <p>Jopkiewicz A., Suliga E.: Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Wyd. Instytut Technologii Eksploatacji w Radomiu. Radom 2008.</p> <p>Świdorska M. (red.): Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Wyd. AHE, 2008.</p> <p>Wojnarowska B. (red.): Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania. Wyd. Nauk. PWN, Warszawa, 2010</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Putz R., Pabst R.: Atlas anatomii człowieka Sobotty. t. I, II. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2006.</p> <p>Urbanowicz Z.: Podręczny słownik mianownictwa anatomicznego. Wyd. Czelej, Lublin 2004.</p>
------------	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Aktywny udział w ćwiczeniach	30 h		15 h	
Przygotowanie pracy pisemnej lub prezentacji multimedialnej	20 h		20 h	
Przygotowanie do zaliczenia, praca z literaturą	20 h		30 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	70 h		65 h	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,4	1,6	1	2

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu biomedyczne podstawy rozwoju człowieka w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				

PN_W05-07	Student zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka oraz ich wartości aplikacyjne	ćwiczenia	Praca w grupach na ćwiczeniach, aktywność podczas zajęć, przygotowanie pracy pisemnej lub prezentacji multimedialnej w przedmiotowej tematyce, kolokwium zaliczeniowe	EK-K_WO5
PN_W05-06	student posiada wiedzę z zakresu znaczenia czynników endogennych i egzogennych na przebieg rozwoju człowieka ;			
PN_W05-05	student zna i rozumie podstawy funkcjonowania organizmu wychowanka			
PN_W05-04	student posiada wiedzę z zakresu kryteriów wyboru metod oceny rozwoju biologicznego dzieci i młodzieży			
UMIEJĘTNOŚCI				
PN_U05-05	Student potrafi wybrać i zastosować narzędzia do oceny rozwoju prawidłowego i zakłóconego na podstawie różnych źródeł wiedzy	ćwiczenia	Praca w grupach na ćwiczeniach, aktywność podczas zajęć, przygotowanie pracy pisemnej lub prezentacji multimedialnej w przedmiotowej tematyce, kolokwium zaliczeniowe	EK-K_UO5
PN_U05-06	Student potrafi opracować program żywienia dziecka zdrowego oraz z nadmiarem i niedoborem masy ciała w oparciu o najnowszą literaturę			
PN_U05-07	Student w oparciu o aktualną wiedzę potrafi samodzielnie opracować pogadankę z prezentacją multimedialną dla dzieci, młodzieży i ich rodziców na temat czynników zagrażających prawidłowemu rozwojowi.			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_K01-01	Student jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i różnej kondycji emocjonalnej	ćwiczenia	Praca w grupach na ćwiczeniach, aktywność podczas zajęć, przygotowanie pracy pisemnej lub prezentacji multimedialnej w przedmiotowej tematyce, kolokwium zaliczeniowe	EK-K_KO1

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Historia myśli pedagogicznej	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Zakład Pedagogiki	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.05.1.W P.05.1.C	P.05.1.W P.05.1.C
4.	Język przedmiotu	polski	
5.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów, obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów,	
6.	Rok studiów, semestr	Pedagogika: Rok I, semestr I	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. Jerzy Potoczny, prof. PWSZ,	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	dr hab. Jerzy Potoczny, prof. PWSZ,	
9.	Formuła przedmiotu	Wykład (konwersatoryjny, problemowy i konwencjonalny), ćwiczenia (zajęcia warsztatowe, analiza dokumentów źródłowych)	
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu przedmiotów humanistycznych szkoły średniej (historii literatury, historii Polski, geografii) podstaw pedagogiki ogólnej	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 15 godz. Ćwiczenia – 15 godz.	Wykłady -10 godz. Ćwiczenia – 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykład – 2p. ECTS Ćwiczenia- 2p. ECTS 4p. ECTS	Wykład – 2 ECTS Ćwiczenia – 2 ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	W wyniku realizacji przedmiotu historia myśli pedagogicznej student przygotowany do zawodu nauczyciela: 1) posiada wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się. (Wg rozp. MNiSW z dnia 25 lipca 2019 „W sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela” – ogólne efekty kształcenia)	
14.	Metody dydaktyczne	<i>Wykłady (konwersatoryjne, konwencjonalne i problemowe); konsultacje (regularne i organizowane w indywidualnych przypadkach); warsztaty grupowe; ćwiczenia połączone z prezentacją multimedialną; dyskusja</i>	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	egzaminy ustne lub pisemne (testy) opracowanie i wygłoszenie referatu oceniające aktywności na zajęciach dydaktycznych; rozliczanie z obecności i aktywności na ćwiczeniach	

16	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematyka wykładów</p> <p>Wychowanie i oświata w okresie antycznym, Poglądy na wychowanie i kształcenie; Sokratesa, Platona Arystotelesa, Sofistów, Kwintyliana ; Wychowanie i szkolnictwo w średniowieczu (ideały, cele, zadania i wychowania i kształcenia). Początki uniwersytetów w Europie. Uniwersytet w Krakowie. Oświata i szkolnictwo w Polsce. Średniowieczna myśli pedagogiczna: Augustyn Aureliusz, Tomasz z Akwinu; Europejska i polska myśl pedagogiczna w okresie Odrodzenia. Przedstawiciele renesansu europejskiego i w Polsce. Reformacja i kontrreformacja. (V. Da Feltre, E. z Roterdamu, L.Vives, T. Morus, A.F.Modrzewski, E.Gliczner, S.Petrycy, Sz. Marycjusz ; Nowożytna myśli pedagogicznej (XVII-XVIII w): W. Radke, F. Bacon, R. Kartezjusz i inni. System pedagogiczny J.A. Komeńskiego, J. Locke. Encyklopedyści. Rozwój szkolnictwa ogólnego i zawodowego. Poglądy pedagogiczne J.J.Rousseau i J.H. Pestalozziego. Naturalizm i psychologizm pedagogiczny i ich konsekwencje dla rozwoju myśli edukacyjnej. Polska recepcja idei pedagogicznych Oświecenia: S. Konarski-Collegium Nobillium, Szkoła Rycerska -A. Czartoryski: Oświata i pedagogika Komisji Edukacji Narodowej. Warunki powstania, twórcy, dokonania i znaczenie KEN w dziejach oświaty polskiej. Oświata i myśl pedagogiczna w okresie zaborów - ogólna charakterystyka. Szkolnictwo i pedagogika II Rzeczypospolitej. Reformy oświatowe do roku 1932. „Reforma Jędrzejewiczowska” i jej konsekwencje społeczne, oświatowe i pedagogiczne. Wychowanie narodowe, państwowe i obywatelskie. Poglądy i działalność Z. Balickiego, L. Zarzeckiego, J. Twardowskiego, K. Sośnickiego, M Ziemnowicza i innych. Polska myśl pedagogiczna na przełomie XX i XXI w - ośrodki badań naukowych, szkoły historyczne i ich przedstawiciele</p> <p>Tematyka ćwiczeń</p> <p>Wychowanie w Sparcie, Atenach, Rzymie – cele, zadania, metody i formy,przedstawiciele; Średniowieczne koncepcje wychowania; instytucje oświatowe ich cele i zadania, programy, treści i efekty kształcenia ; Odrodzenie – renesansowe koncepcje wychowania. Poglądy pedagogiczne Erazma z Rotterdamu, Jan Ludwik Vivesa, Tomasza Morusa,. Poglądy pedagogiczne Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Sebastiana Petrycy z Pilzna, Erazma Glinchera, Szymana Marycjusza- analiza źródeł Myśl pedagogiczna XVII i XVIII w Europie. Poglądy pedagogiczne Jana Amosa Komeńskiego, Johna Locke, Jana Jakuba Rousseau. Reformy edukacji w Polsce w XVIII i XIX w . KEN i jej wkład w rozwój teorii i praktyki oświatwej w Polsce Reformy i Idee oświatowe w Polsce w okresie rozbiorów. Reformy oświatowe w II Rzeczypospolitej – budowa powszechnego systemu oświaty. Polska myśl pedagogiczna na przełomie XX i XXI w - ośrodki badań naukowych, szkoły historyczne i ich przedstawiciele.</p>						
15.	<p>Zamierzone efekty kształcenia*</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="331 1550 520 1798">Wiedza</td> <td data-bbox="520 1550 1418 1798"> <p>-Student ma wiedzę o ewolucji historycznej dotyczącej teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów od czasów starożytnych do współczesności; -Student ma wiedzę na temat przemian w zakresie istoty i funkcji wychowania i kształcenia na przestrzeni dziejów -Student posiada wiedzę na temat ewolucji historycznej dotyczącej struktury i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="331 1798 520 1984">Umiejętności</td> <td data-bbox="520 1798 1418 1984"> <p>-Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki do interpretowania zdarzeń w kontekście historycznym -Student potrafi prezentować własne poglądy na tematy związane z wychowaniem, kształceniem i opieką w kontekście wiedzy historycznej. -Student potrafi wykorzystać w procesie kształcenia i wychowania wiedzę wynikającą z historii wychowania o organizowania pracy z grupą, jednostką.</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="331 1984 520 2074">Kompetencje społeczne</td> <td data-bbox="520 1984 1418 2074"> <p>Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy historycznej i umiejętności analizy źródeł historycznych oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego poprzez kontakt z historią wychowania.</p> </td> </tr> </table>	Wiedza	<p>-Student ma wiedzę o ewolucji historycznej dotyczącej teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów od czasów starożytnych do współczesności; -Student ma wiedzę na temat przemian w zakresie istoty i funkcji wychowania i kształcenia na przestrzeni dziejów -Student posiada wiedzę na temat ewolucji historycznej dotyczącej struktury i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.</p>	Umiejętności	<p>-Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki do interpretowania zdarzeń w kontekście historycznym -Student potrafi prezentować własne poglądy na tematy związane z wychowaniem, kształceniem i opieką w kontekście wiedzy historycznej. -Student potrafi wykorzystać w procesie kształcenia i wychowania wiedzę wynikającą z historii wychowania o organizowania pracy z grupą, jednostką.</p>	Kompetencje społeczne	<p>Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy historycznej i umiejętności analizy źródeł historycznych oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego poprzez kontakt z historią wychowania.</p>
Wiedza	<p>-Student ma wiedzę o ewolucji historycznej dotyczącej teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów od czasów starożytnych do współczesności; -Student ma wiedzę na temat przemian w zakresie istoty i funkcji wychowania i kształcenia na przestrzeni dziejów -Student posiada wiedzę na temat ewolucji historycznej dotyczącej struktury i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.</p>							
Umiejętności	<p>-Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki do interpretowania zdarzeń w kontekście historycznym -Student potrafi prezentować własne poglądy na tematy związane z wychowaniem, kształceniem i opieką w kontekście wiedzy historycznej. -Student potrafi wykorzystać w procesie kształcenia i wychowania wiedzę wynikającą z historii wychowania o organizowania pracy z grupą, jednostką.</p>							
Kompetencje społeczne	<p>Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy historycznej i umiejętności analizy źródeł historycznych oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego poprzez kontakt z historią wychowania.</p>							

16.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>I. Szybiak, K. Bartnicka: Zarys historii wychowania, 2001.</p> <p>S. Kot: Historia wychowania, 1.1 i II, 1996 wraz z wyborem tekstów źródłowych.</p> <p>R. Wroczyński, Dzieje oświaty polskiej do roku 1795, Warszawa 1996</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>S. Możdżeń: Zarys historii wychowania, cz.I/II, III, 1993 - 1995.</p> <p>S. Możdżeń: Teksty źródłowe dziejów wychowania, cz. 1-8, 1993 i wydania następne.</p> <p>S. Litak, Historia wychowania do wielkiej rewolucji francuskiej, Wydawnictwo WAM, Kraków 2004, t. I.</p>
-----	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Aktywny udział w wykładach i ćwiczeniach	30 h		20 h	
Przygotowanie do ćwiczeń (analiza literatury i źródeł historycznych), Przygotowanie referatu lub pracy zaliczeniowej	20 h		20 h	
Przygotowanie do egzaminu i zaliczenia przedmiotu	30 h		50 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	80 h		100 h	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 1,0 ć: 1,0	w: 1,0 ć: 1,0	w: 0,4 ć: 0,4	w: 1,6 ć: 1,6

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu historia myśli pedagogicznej w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PO_W01-04	Student ma wiedzę o ewolucji historycznej dotyczącej teorii wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów od czasów starożytnych do współczesności;	wykład	kolokwium/ egzamin	EK-K_W01
PO_W02-02	Student ma wiedzę na temat przemian w zakresie istoty i funkcji wychowania i kształcenia na przestrzeni dziejów	wykład	kolokwium/ egzamin	EK-K_W02
PO_W11-02	Student posiada wiedzę na temat ewolucji historycznej dotyczącej struktury i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.	wykład	kolokwium/ egzamin	EK-K_W11
UMIEJĘTNOŚCI				
PO_U03-33	Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki do	ćwiczenia	analiza przypadków	EK-K_U03

	interpretowania zdarzeń w kontekście historycznym			
PO_U10-02	Student potrafi prezentować własne poglądy na tematy związane z wychowaniem, kształceniem i opieką w kontekście wiedzy historycznej.	ćwiczenia	analiza przypadków	EK-K_U10
PO_U18-10	Student potrafi wykorzystać w procesie kształcenia i wychowania wiedzę wynikającą z historii wychowania o organizowania pracy z grupą, jednostką.	ćwiczenia	mini-projekt w czasie zajęć (praca grupowa)	EK-K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PO_K01-16	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy historycznej i umiejętności analizy źródeł historycznych oraz rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego poprzez kontakt z historią wychowania;	wykład/ ćwiczenia/ lektura	analiza przypadków/mini-projekt	EK-K_K01

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
37.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Socjologia	
38.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Zakład Pedagogiki, Instytut społeczno-Artystyczny	
39.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.03.1.W P.03.1.C	P.03.1.W P.03.1.C
40.	Język przedmiotu	polski	
41.	Typ przedmiotu	Obowiązkowy do zaliczenia semestru, obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów,	
42.	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr I	
43.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr Maciej Drwięga Mgr Maciej Długosz	
44.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Dr Maciej Drwięga	
45.	Formuła przedmiotu	Wykład, ćwiczenia	
46.	Wymagania wstępne	brak	
47.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		30 w 30 ćw	10 w 10 ćw
48.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		3p. 3p. 6p. ECTS	3p. 3p. 6 p. ECTS.
49.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Podstawowym celem ćwiczeń jest usystematyzowanie, pogłębienie i utrwalenie wiadomości teoretycznych w oparciu o wybrane zagadnienia wykładów i literaturę przedmiotu. Czynności te mają umożliwić samodzielną analizę zjawisk społecznych.	

50.	Metody dydaktyczne		Wykład, prezentacja, dyskusja Ćwiczenia są uzupełnieniem wykładów. Polegają na analizie tekstów i dyskusjach dotyczących wybranych zagadnień.
51.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Wykład: Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń Formy pomiaru/oceny pracy studenta: egzamin pisemny(test), egzamin ustny, ocenianie ciągle Ćwiczenia: W semestrze przewidziane są dwa kolokwia pisemne. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z kolokwiów, obecność na zajęciach oraz przygotowanie do nich. Ocena końcowa z ćwiczeń: 50% oceny stanowić będzie ocena z kolokwium, 30% oceny stanowić będzie uczestnictwo w omawianych zagadnieniach i dyskusjach, 20% oceny - obecność na zajęciach.
52.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		Tematyka wykładów: 1. Czym jest socjologia? Teoria socjologiczna. 2. Metodologia socjologii. 3. Grupa społeczna i jej cechy. Typy grup. 4. Więź społeczna . 5. Kultura i cywilizacja. 6. Struktura społeczna. Sposoby zróżnicowania struktury. 7. Teorie konfliktu i stawanie się społeczeństwa. 8. Państwo i polityka. 9. Naród i grupy etniczne. 10. Mezostruktury: region, miasto, społeczność lokalna. 11. Globalizacja. 12. Tożsamość i procesy indywidualizacji. Tematyka ćwiczeń: 1. Powstanie i rozwój socjologii (na przykładzie wybranych klasyków dyscypliny). Badania społeczne i kierunki socjologiczne przełomu IX i XX w. 2. Pojęcie, przedmiot badań oraz status socjologii jako nauki. Socjologia ogólna a socjologie szczegółowe - charakterystyka wybranych subdyscyplin socjologicznych. 3. Współczesne perspektywy socjologiczne. 4. Podstawowe uwarunkowania życia społecznego. 5. Kultura i jej wpływ na życie społeczne. Kultura jako wyróżnik człowieka, wielość kultur i relatywizm kulturowy, dziedziny kultury i kultura symboliczna, mechanizmy wpływu kultury na życie społeczne. 6. Osobowość i postawy. 7. Interakcje społeczne. 8. Socjalizacja. Pojęcie socjalizacji, rola społeczna, rodzaje socjalizacji, resocjalizacja. 9. Pojęcie i komponenty więzi społecznej (stosunki i zależności społeczne, instytucje społeczne, kontrola społeczna, organizacje społeczne). 10. Zbiorowości społeczne (pojęcie kategorii i zbiorowości społecznej, pojęcie i struktura grupy społecznej, podział i klasyfikacja grup społecznych, społeczność lokalna, naród). 11. Rodzina jako podstawowa mikrostruktura społeczna. 12. Struktura społeczna. Teoria struktury społecznej, pojęcie i typologia procesów społecznych, klasy i warstwy społeczne, zróżnicowanie społeczno-zawodowe, ruchliwość społeczna. 13. Założenia i dyrektywy metodologiczne badań socjologicznych oraz metody i techniki badań socjologicznych.
53.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	- student definiuje podstawowe pojęcia socjologiczne, funkcjonowania zbiorowości instytucji i organizacji społecznych; -student charakteryzuje zakres interakcji społecznych i procesu socjalizacji; -student zna problematykę relacji człowiek – środowisko; - student zna zasady funkcjonowania instytucji i organizacji społecznych; - student posiada wiedzę dotyczącą wybranych obszarów odrębności kulturowych; - student posiada podstawową wiedzę dotyczącą socjologicznych metod i technik badawczych;
		Umiejętności	- student potrafi samodzielnie analizować i interpretować zjawiska społeczne -student analizuje postawy ludzkie proces ich kształtowania i zmiany; - student posiada elementarne umiejętności badawcze właściwe naukom społecznym; - student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w analizie zjawisk społecznych;

	Kompetencje społeczne	- student ma świadomość ciągłego wzbogacania wiedzy oraz kształtowania umiejętności;
54.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Oficyna Naukowa, Warszawa 2008. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa, Wyd. Znak, Kraków 2002. Kosiński S. Socjologia ogólna. Zagadnienia podstawowe, PWN, Warszawa 1989. Goodman N., Wstęp do socjologii, Zys i S-ka, Poznań 2001.</p> <p>Literatura uzupełniająca Turowski J., Socjologia. Małe struktury społeczne, TN KUL, Lublin 1993. Sztompka P., Socjologia zmian społecznych, Wyd. Znak, Kraków 2005.</p>

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Aktywny udział w wykładach	30 h		10 h	
Aktywny udział w ćwiczeniach	30 h		10 h	
konsultacje	10 h		20 h	
Samodzielne przygotowanie zagadnień w ramach samokształcenia (przygotowanie do egzaminu, praca z literaturą)	40 h		60 h	
Samodzielne przygotowanie zagadnień w ramach samokształcenia (przygotowanie do kolokwium, praca z literaturą)	40 h		60 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	140 h		140 h	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 1,4 ć: 1,4	w: 1,6 ć: 1,6	w: 0,7 ć: 0,7	w: 2,3 ć: 2,3

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu socjologia w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PO_W06-10	- student definiuje podstawowe pojęcia socjologiczne, funkcjonowania zbiorowości instytucji i organizacji społecznych;	Ćwiczenia audytoryjne	Formy zaliczenia: kolokwium pisemne, odpowiedź ustna, referat. Efekty kształcenia w przypadku wiedzy sprawdzane są za pomocą odpowiedzi, testów, kolokwium czy referatów przygotowywanych przez studenta (zarówno pisemnych jak i ustnych)	EK-K_W06
PO_W06-11	-student charakteryzuje zakres interakcji społecznych i procesu socjalizacji;			
PO_W06-12	-student zna problematykę relacji człowiek – środowisko;			
PO_W07-09	- student zna zasady funkcjonowania instytucji i organizacji społecznych;			EK-K_W07
PO_W07-10	- student posiada wiedzę dotyczącą wybranych obszarów odrębności kulturowych;			
PO_W07-11	- student posiada podstawową wiedzę dotyczącą socjologicznych metod i technik badawczych;			

UMIEJĘTNOŚCI				
PO_U01-07	-student potrafi samodzielnie analizować i interpretować zjawiska społeczne			
PO_U01-08	-student analizuje postawy ludzkie proces ich kształtowania i zmiany;			
PO_U01-9	- student posiada elementarne umiejętności badawcze właściwe naukom społecznym;	Ćwiczenia audytoryjne	Umiejętności sprawdzane są poprzez dokonanie odpowiedniej obserwacji danego zjawiska społecznego, jego dokumentacji, doboru źródeł do sporządzenia opisu zjawiska, jak również jego analizę i interpretację.	EK-K_U01
PO_U01-10	- student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w analizie zjawisk społecznych;			
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PO_K03-33	-student ma świadomość ciągłego wzbogacania wiedzy oraz kształtowania umiejętności;	Ćwiczenia audytoryjne	Osiągane efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych sprawdzane są za pomocą obserwacji aktywności na zajęciach czy pracy w grupie.	EK-K_K03

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
55.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Trening umiejętności wychowawczych	
56.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Społeczno-Artystyczny Zakład Pedagogiki	
57.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.07.1.C	P.07.1.C
58.	Język przedmiotu	Język polski	
59.	Typ przedmiotu	Przedmiot obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów,	
60.	Rok studiów, semestr	I rok, I semestr	
61.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Mgr Małgorzata Pietrzycka	
62.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Mgr Małgorzata Pietrzycka	
63.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia	
64.	Wymagania wstępne	Wiedza na poziomie szkoły średniej, umiejętność pracy w grupie	
65.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		30 godzin	15 godzin
66.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		3p.ECTS	3p.
67.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie studentów do sprawnego i optymalnego funkcjonowania w ważnych sytuacjach edukacyjnych. - Zapoznanie studentów z twórczymi rozwiązaniami różnych zadań dydaktyczno-wychowawczych. - Kształtowanie kreatywności studentów w zakresie posługiwania się podstawowymi elementami warsztatu pedagogicznego. 	

68.	Metody dydaktyczne		<ul style="list-style-type: none"> - dyskusja, -wymiana doświadczeń, -aktywny udział uczestników zajęć – drama, -planowanie i projektowanie programów, scenariuszy -ćwiczenia, zajęcia warsztatowe -konsultacje indywidualne wg potrzeb
69.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		<p>Warunkiem uzyskania zaliczenia z przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecność na zajęciach, - aktywne uczestnictwo w zajęciach, - projekt, scenariusz lub program wychowawczy na wybrany temat związany z omawianą tematyką opracowany samodzielnie, przeprowadzenie fragmentu zajęć
70.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<ol style="list-style-type: none"> 1. Adaptacja dziecka do przedszkola i szkoły Rusztowanie czyli budujemy fundament pod wszechstronny rozwój dziecka. 2. Wychowawcza rola zabawy w życiu dziecka i rodziny. 3. Emocje jako nośnik potrzeb, inteligencja serca. 4. Wychowujemy niezależnego człowieka czyli blokowanie lub wzrost. 5. Budowanie zespołu klasowego i jego integracja, poznanie siebie, pogłębianie wzajemnych kontaktów. 6. Twórcze animowanie działań edukacyjnych w różnych sytuacjach wychowawczych. Pedagogika zabawy i możliwości jej wykorzystania w projektowaniu różnorodnych zadań edukacyjno- wychowawczych na szczeblu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. 7. Aktywizacja działań edukacyjnych. Metody i techniki aktywizujące dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Przygotowanie scenariuszy zajęć z zastosowaniem w/w metod. 8. Gry i zabawy rozwijające aktywność i twórczy potencjał dziecka przygotowanie scenariuszy zajęć i zabaw wspomagających rozwój dzieci w poszczególnych grupach wiekowych (3-9 lat). 9. Planowanie działań edukacyjnych, znaczenie i walory planowania. Rodzaje planów i programów. Przygotowanie projektu programu wychowawczego przedszkola. 10. Wychowawcze walory uroczystości przedszkolnych i szkolnych, przygotowanie kalendarza uroczystości oraz projektu wybranej uroczystości. 11. Działalność innowacyjna w przedszkolu i w klasach I-III. Teoretyczne i formalno- prawne podstawy działań innowacyjnych i eksperymentalnych. Walory innowacji i ich znaczenie w podnoszeniu efektywności pracy dydaktyczno- wychowawczej. Przygotowanie projektu wybranej innowacji. 12. Organizacja kół zainteresowań i zajęć dodatkowych w przedszkolu- opracowanie projektu, regulaminu. 13. Współpraca przedszkola i szkoły z rodzicami i środowiskiem. Opracowanie projektu scenariusza zebrania z rodzicami. Instytucje działające w środowisku, wspierające działalność przedszkola i szkoły. Sporządzenie wykazu instytucji. 14. Wychowawcze walory wycieczek w przedszkolu i klasach I-III. Obowiązujące przepisy i zasady organizacji wycieczek. Opracowanie harmonogramu wycieczki dla dzieci w wieku przedszkolnym (kształcenie patriotyczne, regionalne lub inne) z uwzględnieniem celów edukacyjnych. 15. Adaptacja dzieci do przedszkola i szkoły- programy wychowawcze. Opracowanie scenariusza zajęć adaptacyjnych dla dzieci 3 letnich w przedszkolu lub dzieci 6 letnich idących do szkoły.
71.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	Student ma elementarną wiedzę dotyczącą znaczenia wychowania w edukacji, roli komunikacji między wychowawcą a wychowankiem
		Umiejętności	Student posiada elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych ,wychowawczych, potrafi animować gry i zabawy integracyjne. Student potrafi opracować, projektować scenariusze, konspekty zajęć wychowawczych, gier, zabaw, uroczystości, wycieczek, kół zainteresowań, itp. Student potrafi pracować w zespole, ma elementarne umiejętności organizacyjne w pracy z grupą

		Kompetencje społeczne	<p>Student wykazuje umiejętności obiektywnej oceny prowadzonych samodzielnie zajęć wychowawczych, integracyjnych, rozumie znaczenie profesjonalnego wykonywania zadania.</p> <p>Student jest gotowy do wyzwań, podejmuje trud projektowania różnych działań wychowawczych</p>
72.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Małgorzata Całusińska, Wojciech Malinowski , Trening umiejętności wychowawczych, GWP Sopot 2012. Klim- Klimaszewska Anna, Witamy w przedszkolu. Wspomaganie procesu adaptacji dziecka do środowiska przedszkolnego, Instytut Wydawniczy ERICA, Warszawa 2010. Krzyżewska Jadwiga, Metody i techniki aktywizujące w edukacji wczesnoszkolnej, Suwałki 2000. Łobocki Mieczysław Współdziałanie rodziców i nauczycieli w procesie wychowania, Nasza Księgarnia, Warszawa, 1985. Łobocki Mieczysław ABC wychowania, Wyd. UMCS, Lublin, 1999. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Stasica Jadwiga, Moja I klasa. Poradnik dla nauczycieli, Wyd. Impuls, Kraków 2010 Ernst K. Szkolne gry uczniów, WSiP, Warszawa 2002. Łobocki Mieczysław, Poradnik wychowawcy klasy, WSiP, Warszawa, 1985.

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	30		15	
Przygotowanie do ćwiczeń, studiowanie literatury, Przygotowywanie konspektów	40		50	
konsultacje	5		10	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75		75	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,4	1,6	1.0	2,0

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu Trening umiejętności wychowawczych w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PN_W08-04	student zna i rozumie role nauczyciela/wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań wychowanków	ćwiczenia	Prowadzenie fragmentów zajęć	EK-K_W08
UMIEJĘTNOŚCI				
PN_U21-02	Student potrafi rozpoznawać potrzeby wychowanków i prowadzić działania wspierające integralny rozwój dzieci	ćwiczenia	Prowadzenie fragmentów zajęć	EK-K_U21
PN_U15-03	Student potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne skierowane do dzieci, rodziców i nauczycieli	ćwiczenia	Prowadzenie fragmentów zajęć	EK-K_U15
PN_U18-03	Student potrafi skutecznie realizować działania wspomagające wychowanków w odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji	ćwiczenia	Prowadzenie fragmentów zajęć	EK-K_U18
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_K04-02	Student jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania	ćwiczenia	Praca kontrolna	EK-K_K04
PN_K07-05	Student jest gotowy do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, rodzicami, specjalistami	ćwiczenia	Praca kontrolna	EK-K_K07

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
73.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Wprowadzenie do filozofii	
74.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Zakład Pedagogiki, Instytut Społeczno-Artystyczny	
75.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.01.1.W	P.01.1.W
76.	Język przedmiotu	polski	
77.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów, obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów,	
78.	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr I	
79.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. Maria Kardis	
80.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	j.w	
81.	Formuła przedmiotu	wykład	

82.	Wymagania wstępne	Brak	
83.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		15 h	10 h
84.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		1 pkt	1 pkt
85.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Głównym celem zajęć jest zapoznanie studentów z głównymi, klasycznymi zagadnieniami filozofii oraz z problemami filozoficznymi, które rodzi postęp cywilizacji techniczno-informatycznej.	
86.	Metody dydaktyczne	konsultacje rozmowa dyskusja samodzielna praca z literaturą	
87.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> egzaminu ustne lub pisemne eseje/ wypracowania prace semestralne/ roczne/ dyplomowe ocenie ciągłe 	
88.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Wykład prezentuje przegląd głównych dyscyplin filozoficznych i ich problematyki, a następnie omawia dzieje filozofii zachodniej na przykładach jej wybranych wybitnych przedstawicieli. Są to: pierwsi filozofowie, Sokrates, Platon, Arystoteles, św. Augustyn, św. Tomasz z Akwinu, Kartezjusz, Spinoza, Kant, Hegel, Schopenhauer, Nietzsche, Kierkegaard. Wykład poświęca też wiele uwagi filozofii współczesnej i jej postaciom, aby wprowadzić studentów w bieżącą problematykę filozofii.	
89.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	- student zna wybrane filozoficzne koncepcje człowieka stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej
		Umiejętności	- student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i analizować fachowe teksty w aspekcie zastosowanej w nich logicznej argumentacji
		Kompetencje społeczne	- student ma świadomość potrzeby filozoficznego namysłu nad istotą dobrego życia
90.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa: W. Tatarkiewicz, Historia filozofii, Warszawa 2007; K. Solomon, N. Higgins, Krótka historia filozofii, Poznań 2000; F. McInerney, Wstęp do filozofii, Warszawa 2001; A. Kenny, Oksfordzka ilustrowana historia filozofii, Poznań 2002; R. Wiśniewski, Koncepcje i problemy filozofii zła, Toruń 2001;</p> <p>Literatura uzupełniająca: N. Ubaldo, Filozofia, Poznań 2004; J. Hołówka, Etyka w działaniu, Poznań 2005; L. Kołakowski, Czy diabeł może być zbawiony?, Warszawa 2002; D. Laertios, Żywoty i poglądy słynnych filozofów, Warszawa 2000; H. Jonas, Zasada odpowiedzialności, Poznań 2002.</p>	

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w wykładzie	15 h		10 h	
Praca z literaturą, przygotowanie do zaliczenia	10 h		20 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 h		30 h	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	z bezpośrednim	samodzielna praca	z bezpośrednim	samodzielna praca

	udziałem nauczyciela akademickiego	studenta	udziałem nauczyciela akademickiego	studenta
	0,6 pkt	0,4 pkt	0,3 pkt	0,7 pkt

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu wprowadzenie do filozofii w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PO_W04-08	student zna wybrane filozoficzne koncepcje człowieka stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej	wykład	Uczestnictwo w wykładzie, dyskusja	EK-K_W04
UMIEJĘTNOŚCI				
PO_U22-01	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i analizować fachowe teksty w aspekcie zastosowanej w nich logicznej argumentacji	wykład	Uczestnictwo w wykładzie, dyskusja	EK-K_U22
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PO_K01-15	Student ma świadomość potrzeby filozoficznego namysłu nad istotą dobrego życia	wykład	Uczestnictwo w wykładzie, dyskusja	EK-K_K01

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
91.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Wprowadzenie do pedagogiki	
92.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Zakład Pedagogiki, Instytut Społeczno-Artystyczny	
93.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.04.1.W P.04.1.C	P.04.1.W P.04.1.C
94.	Język przedmiotu	polski	
95.	Typ przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów, 	
96.	Rok studiów, semestr	I rok, I semestr	
97.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr hab. Jerzy Potoczny Dr Katarzyna Serwatko	
98.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Dr hab. Jerzy Potoczny	
99.	Formuła przedmiotu	Wykłady – E Ćwiczenia - ZO	
100.	Wymagania wstępne	Brak wymagań	
101.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		w- 30 h ćw – 30 h	w- 30 h ćw – 30 h
102.	Liczba punktów ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

	przypisana modułowi/przedmiotowi	W – 3p. ECTS Ćw – 3p. ECTS	W – 3p. ECTS Ćw -3p. ECTS
103.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Cele kształcenia:- Zapoznanie studentów z innowacyjnymi koncepcjami pedagogicznymi, stosowanymi w wychowaniu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ukazanie genezy współczesnej szkoły i instytucji wychowawczych. - Zapoznanie z teoretycznymi podstawami pedagogiki: przedmiotem, celami, zadaniami. - Kształtowanie właściwych wychowawczo postaw, wobec dzieci i młodzieży. - Zapoznanie z mechanizmami socjalizacyjnymi, funkcjonującymi w społeczeństwie. - Rozwijanie zainteresowania pracą z dziećmi i młodzieżą. Wskazać oczekiwane efekty kształcenia, umiejętności, kompetencje. 	
104.	Metody dydaktyczne	wykład, pokaz, dyskusja, pogadanka, ćwiczenia, referat	
105.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:</p> <p>Systematyczny i aktywny udział w zajęciach, Wykazanie się znajomością literatury i wiadomościami w zakresie problematyki przedmiotu, Obecność podczas zajęć, Pozytywna ocena z kolokwium. Pozytywna ocena z egzaminu.</p>	
106.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Proces kształtowania się i rozwoju pedagogiki. Pedagogika jako nauka. Przedmiot pedagogiki. Funkcje pedagogiki. Podstawowe działy pedagogiki. Związki pedagogiki z innymi naukami. Problemy współczesnej pedagogiki (w poszukiwaniu tożsamości) i jej związków ze społeczną praktyką edukacyjną. Podstawowe pojęcia pedagogiki: wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się, socjalizacja. Cechy, cele i zadania wychowania. Wychowanie człowieka. Wychowanie jednostki ludzkiej w cyklu życia. Wychowanie moralne. Środowiska wychowawcze. Wychowanie w rodzinie .Wychowanie w szkole. Kara i nagroda w wychowaniu. Rola i zadania pedagogiki wobec zagrożeń współczesnego świata. Analiza wybranych zagrożeń w życiu społecznym oraz rodzinnym. Uczestnicy procesu edukacyjnego.</p>	
107.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	<ul style="list-style-type: none"> - student posiada wiedzę z zakresu podstaw wychowania (rodzaje, zadania, cele, metody wychowawcze), oraz zna podstawowe pojęcia związane z pedagogiką - student posiada wiedzę o miejscu pedagogiki w systemie nauk, a także ma wiedzę na temat współczesnych teorii związanych z wychowaniem - student zna i rozumie potrzebę współpracy pedagogiki z innymi naukami w celu pełnego i wszechstronnego rozwoju człowieka - student posiada elementarną wiedzę dotyczącą stosowania odpowiednich metod, procedur wychowawczych w wybranych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz edukacyjnych
		Umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> - student ma umiejętność wykorzystywania wiedzy pedagogicznej w celu analizowania i interpretowania różnego rodzaju sytuacji i zdarzeń, w których znaleźli się wychowankowie - student umie posługiwać się wiedzą z zakresu pedagogiki w celu diagnozowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych, a także w celu dobierania odpowiednich strategii wychowawczych do pracy z dziećmi i młodzieżą - student potrafi kierować procesem wychowania oraz zna odpowiednie style i strategie nauczycielskie niezbędne do pracy z wychowankami
		Kompetencje społeczne	<ul style="list-style-type: none"> - student jest przekonany o sensie i wartości podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym - student jest gotowy do podnoszenia własnych kompetencji i podejmowania nowych wyzwań zawodowych

108.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa: Pedagogika. Podręcznik akademicki, Kwieciński Z., Śliwerski B (red.), tom 1-2, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2003 Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu, Śliwerski B. (red.), tom 1-3, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006 Serwatko K. Śniegulska A., Oblicza współczesnej rodziny, (red) PWSZ im. Jana Grodka w Sanoku, 2015 Śliwerski B., Problemy współczesnej edukacji. Warszawa, 2009 Śliwerski B., Podstawowe prawidłowości pedagogiki. Podręcznik akademicki. Warszawa 2011. Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Łobocki M., ABC wychowania, 2000 r. Literatura uzupełniająca: Aronson E., Człowiek istota społeczna, Grochal J., Przyborowska B. (red.), O wychowaniu człowieka – wybór tekstów, Płock 2000. Pospiszyl I., Przemoc w rodzinie , Rylke H., G. Klimowicz., Szkoła dla ucznia, Rylke H., W zgodzie z sobą i uczniem, Tysza Z., Socjologia rodziny, Więckowski I., Warunki uczenia się agresji przez dzieci a kara i nagroda, Ziemska., Postawy rodzicielskie,</p>
-------------	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Aktywny udział w zajęciach (wykłady, ćwiczenia)	60		60	
Przygotowanie do zajęć, przygotowanie do kolokwium	45		50	
Przygotowanie do egzaminu	20		25	
Praca z literaturą	15		25	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	140 h		160 h	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 1,4 ć: 1,4	w: 1,6 ć: 1,6	w: 1,1 ć: 1,1	w: 1,9 ć: 1,9

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu wprowadzenie do pedagogiki w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PN_W01-01	student posiada wiedzę z zakresu klasycznych i współczesnych teorii wychowania, uczenia się i nauczania, kształcenia	wykład ćwiczenia	Egzamin ustny kolokwium pisemne	EK-K_W01
PN_W02-01	- student zna specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	wykład ćwiczenia	Egzamin ustny kolokwium pisemne	EK-K_W02
PN_W09-01	- student zna metody nauczania i doboru efektywnych	wykład	Egzamin ustny	EK-K_W09

	środków dydaktycznych , w tym zasobów internetowych wspomagających prowadzenie zajęć	ćwiczenia	kolokwium pisemne	
PN_W13-01	- student zna i rozumie normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej	ćwiczenia	kolokwium pisemne, ocena zaangażowania w dyskusji na zajęciach	EK-K_W13
UMIEJĘTNOŚCI				
PN_U03-01	- Student potrafi obserwować sytuacja i zdarzenia pedagogiczne , analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązanie problemów	wykład ćwiczenia	Egzamin ustny- rozwiązanie problemu Wypowiedź ustna- ocena zaangażowania w dyskusji na ćwiczeniach	EK-K_U03
PN_U03-23	Student potrafi dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb wychowanków metody pracy w celu realizowania działań pedagogicznych	wykład ćwiczenia	Przygotowanie prezentacji ustnej. Zadania wykonane w grupie- analiza przypadku	EK-K_U03
PN_U13-01	Student potrafi tworzyć motywujące wychowanków do nauki i pracy sytuacje wychowawczo-dydaktyczne	wykład ćwiczenia	Zadania wykonane w grupie.	EK-K_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_K02-01	Student jest gotów do posługiwania się zasadami i normami etycznymi w działalności pedagogicznej	ćwiczenia	Odgrywanie ról – analiza przypadku	EK-K_K02
PN_K02-02	- student jest gotowy do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu dydaktyczno-wychowawczego	ćwiczenia		EK-K_K02

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
109.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Wprowadzenie do psychologii	
110.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Zakład Pedagogiki, Instytut Społeczno-Artystyczny	
111.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.02.1.W P.02.1.C	P.02.1.W P.02.1.C
112.	Język przedmiotu	Język polski	
113.	Typ przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów, 	
114.	Rok studiów, semestr	I, sem.1	
115.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr Agata Wolanin Mgr Patrycja Pater	
116.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Dr Agata Wolanin	
117.	Formuła przedmiotu	Wykład, ćwiczenia	
118.	Wymagania wstępne	Wiedza na poziomie szkoły średniej	
119.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		30 h wykład 30 h ćwiczenia	15 h wykład 30 h ćwiczenia
120.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		3p. 3p.	3p. 3p. 6p. ECTS

121.	Założenia i cele modułu/przedmiotu		<p>Zapoznanie studentów z problematyką współczesnej psychologii. Zajęcia wprowadzają do dostrzegania, rozumienia i rozwiązywania podstawowych problemów związanych z funkcjonowaniem człowieka.</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabycie umiejętności korzystania z literatury psychologicznej • ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem literatury naukowej, poznanie terminologii psychologicznej • nabycie umiejętności samodzielnego zdobywania informacji naukowych • nabycie umiejętności dyskusowania na tematy psychologiczne • orientacja w podstawowych kierunkach teoretycznych psychologii • poznanie praktycznych zastosowań psychologii
122.	Metody dydaktyczne		Wykład, Pogadanka, dyskusja, metody aktywizujące: burza mózgów, metoda przypadków, praca w grupach, praca z książką.
123.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		<p>Wykład: Egzamin w formie ustnej</p> <p>Ćwiczenia: Zaliczenie z oceną Podstawą oceny zajęć jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach (dozwolona jest jedna nieobecność – każda następna nieobecność powoduje konieczność zaliczenia treści z wszystkich opuszczonych), • aktywność, • pozytywne zaliczenie testu przewidzianego na zakończenie semestru
124.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>Treści wykładów</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Psychologia jako nauka, regulacyjna definicja przedmiotu psychologii, podstawowe wzory i symbole, metody badawcze, rys historyczny psychologii, psychologiczne koncepcje człowieka 2. Podejście biologiczne: genetyka a zachowanie, neurony, hormony i przekaźniki nerwowe: szkic układu nerwowego, komunikacja w układzie nerwowym, przekaźniki chemiczne w układzie nerwowym, mózg, biologia pamięci, biologia snu i marzeń sennych, ocena podejścia biologicznego 3. Behawioryzm jako przykład zmiany przedmiotu badań oraz redukcjonizmu człowieka. Behawiorystyczna manipulacja człowiekiem. Podstawowe rodzaje uczenia się: wdrukowanie, warunkowanie klasyczne i instrumentalne. 4. Psychoanaliza jako przykład redukcjonizmu i zmiany przedmiotu badań w psychologii. 5. Psychologia humanistyczna jako reakcja na pomijanie przez poprzednie Kierunki podstawowych zagadnień egzystencjalnych. 6. Psychologia poznawcza jako przykład widzenia człowieka w nowych kategoriach jako układ przetwarzający informacje. 7. Problematyka emocji. Komponenty fizjologiczne i psychiczne emocji. Funkcja komunikacyjna i kontrolna emocji. 8. Znaczenie motywacji w kierowaniu zachowaniem celowym człowieka. Różne rodzaje motywacji w działaniu. <p>Treści ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Procesy poznawcze: wrażenia, spostrzeganie, wyobrażenia (rodzaje, różnice między spostrzeżeniami a wyobrażeniami), myślenie i język, uwaga, uczenie się, mechanizmy uczenia się. 2. Procesy emocjonalne i motywacyjne (definicja, komponenty procesu emocjonalnego, rodzaje emocji, znaczenie emocji w interakcji społecznej). 3. Pojęcie stresu psychologicznego (model stresu, sposoby radzenia sobie z sytuacją stresową, źródła obciążeń i wsparcia). 4. Inteligencja: uzdolnienia ogólne – pojęcie inteligencji. Rodzaje i przejawy zdolności i uzdolnień. Zdolności i uzdolnienia a osiągnięcia życiowe ludzi. Wpływ uczenia się na rozwój zdolności i inteligencji. 5. Temperament: mechanizmy, uwarunkowania i funkcje temperamentu. Temperament a zachowanie się w sytuacjach trudnych. 6. Osobowość: Pojęcie osobowości i elementy struktury osobowości – własności, poglądy, postawy, wartości i orientacje życiowe. Osobowość a samoregulacja i kontrola zachowania się. Obraz samego siebie a orientacje życiowe ludzi – postawy, przekonania, wartości, rozwój społeczno-moralny.
125.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	Student zna podstawowe psychospołeczne koncepcje człowieka stanowiące podstawy działalności pedagogicznej.
		Umiejętności	<p>Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji</p> <p>Student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu psychologii w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych</p> <p>Student w oparciu o wiedzę z zakresu psychologii społecznej i wychowawczej potrafi kierować procesami wychowania oraz posiada podstawową umiejętność pracy z grupą.</p>

		Kompetencje społeczne	Student jest przekonany o sensie, wartości, potrzebie podejmowania różnorodnych działań na rzecz drugiego człowieka.
126.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura do wykładów:</p> <p>Literatura zalecana: Tarvis, C., Psychologia. Podejścia oraz koncepcje, Warszawa 2008, Kozielecki, J., Koncepcje psychologiczne człowieka, Warszawa 1997 Stralau, J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom I-III . Gdańsk: GWP 2000 (fragmenty)</p> <p>Literatura uzupełniająca: Aronson E., Wilson T., R. M. Akert, Psychologia społeczna – serce i umysł, Poznań 1997 Aronson, E., Człowiek istota społeczna, Warszawa 2004 Namysłowska I., (red), Psychiatria dzieci i młodzieży, Warszawa 2007 Eysenck, H., Eysenck, M. Podpatrywanie umysłu. Gdańsk 2003 Fontana D., Psychologia dla nauczycieli, Poznań 1998 Maruszewski, T., Psychologia poznawcza, Warszawa 1996 Nęcka, E., Inteligencja i procesy poznawcze, Kraków 1994</p> <p>Literatura do ćwiczeń:</p> <p>Literatura podstawowa: Spencer R., Psychologia współczesna - Lepiej, więcej, przystępniej, Gdańsk 2006 Stralau, J. (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom I-III . Gdańsk: GWP 2000 (fragmenty) Zimbardo P., Psychologia i życie, przekł. E. Czerniawska, Warszawa 2001 (fragmenty).</p> <p>Literatura uzupełniająca: Aronson E., Wilson T., R. M. Akert, Psychologia społeczna – serce i umysł, Poznań 1997 Eysenck, H., Eysenck, M. Podpatrywanie umysłu. Gdańsk 2003 Kozielecki, J., Koncepcje psychologiczne człowieka, Warszawa 1997 Maruszewski, T., Psychologia poznawcza, Warszawa 1996 Nęcka, E., Inteligencja i procesy poznawcze, Kraków 1994 Schaffer H. R., Psychologia dziecka, Warszawa 2007 Sęk H., Psychologia kliniczna”, t.2, 2005 Strelau, J., Inteligencja człowieka, Warszawa 1997 Strelau, J., Psychologia różnic indywidualnych, Warszawa 2006 Strelau, J., Psychologia temperamentu, Warszawa 1998</p>

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	30 h wykład 30 h ćwiczenia		15 h wykład 30 h ćwiczenia	
Przygotowanie do zajęć	20 h ćwiczenia		30 h ćwiczenia	
Przygotowanie do testów i egzaminów	40 h wykład 20 h ćwiczenia		60 h wykład 20 h ćwiczenia	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	70 h wykład 70 h ćwiczenia		75 h wykład 80 h ćwiczenia	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 1,4 ć: 1,4	w: 1,6 ć: 1,6	w: 0,6 ć: 1,1	w: 2,4 ć: 1,9

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu wprowadzenie do psychologii w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PN_W04-01	Student zna podstawowe psychospołeczne koncepcje człowieka stanowiące podstawy działalności pedagogicznej.	Wykład, ćwiczenia	Kolokwium pisemne Egzamin pisemny Aktywność na zajęciach	EK-K_W04
UMIEJĘTNOŚCI				
PN_U03-06	Student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji	Wykład, ćwiczenia	Aktywność na zajęciach Praca zaliczeniowa Analiza przypadku	EK-K_U03
PN_U03-30	Student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu psychologii w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz doboru strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych	Wykład, ćwiczenia	Praca zaliczeniowa Analiza przypadku Udział w dyskusji	EK-K_U03
PN_U13-06	Student w oparciu o wiedzę z zakresu psychologii społecznej i wychowawczej potrafi kierować procesami wychowania oraz posiada podstawową umiejętność pracy z grupą.	Wykład, ćwiczenia	Praca zaliczeniowa Analiza przypadku Udział w dyskusji	EK-K_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_K07-04	Student jest przekonany o sensie, wartości, potrzebie podejmowania różnorodnych działań na rzecz drugiego człowieka.	Wykład, ćwiczenia	Udział w dyskusji Praca zaliczeniowa	EK-K_K07

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
127.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Kultura żywego słowa z emisją głosu	
128.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Społeczno-Artystyczny, Zakład pedagogiki	
129.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.11.2.C	P.11.2.C
130.	Język przedmiotu	polski	
131.	Typ przedmiotu	• obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów.	
132.	Rok studiów, semestr	rok I semestr II	
133.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr Monika Brewczak	
134.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	j.w	
135.	Formuła przedmiotu	ćwiczenia	
136.	Wymagania wstępne	podstawowa wiedza z zakresu budowy i funkcjonowania narządów mowy oraz gramatyki opisowej (głoski dźwięczne, bezdźwięczne, upodobnienia)	

137. Liczba godzin zajęć dydaktycznych		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		30 h	30 h
138. Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		2p. ECTS	2p. ECTS
139.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Przygotowanie do prawidłowego używania aparatu głosowego, zapoznanie z anatomią i fizjologią narządu głosu, rodzajami zaburzeń, higieną głosu; zaznajomienie z podstawowymi terminami z zakresu estetyki żywego słowa, zdobycie umiejętności interpretacji głosowej różnorodnych tekstów literackich	
140.	Metody dydaktyczne	Konsultacje grupowe w czasie których stosowany jest wykład, ćwiczenia i konwersatorium.	
141.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	zaliczenie z oceną, formy pomiaru: - sprawdzian ustny - test umiejętności: prezentacja – wystąpienie publiczne, interpretacja różnych rodzajów tekstów literackich: poezja, proza, literatura dziecięca, narracja, formy dialogowane, przemówienie	
142.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Wprowadzenie do problematyki przedmiotu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mechanizm powstawania głosu - Mechanizmy artykulacji spółgłoskowych - Wady i błędy wymowy - Uproszczenia i deformacje brzmieniowe niektórych grup spółgłoskowych - Środki ekspresji: akcent, fraza, pauza - Przekaz głosowy akcentów - Frazowanie tekstu - Przystankowanie słuchowe i jego funkcja w wypowiedzi - Ćwiczenia w intonacji i modulacji głosu - Tempo i rytm - Analiza głosowa wybranych utworów poetyckich - Interpretacja głosowa znaków modulacyjnych 	
143.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	<ul style="list-style-type: none"> - student posiada wiedzę na temat zawodowego używania głosu w procesie komunikacji werbalnej oraz zna funkcjonowanie kanałów komunikacyjnych i ich zakłóceń; - student posiada wiedzę na temat zawodowego używania głosu w procesie komunikacji werbalnej dostosowanej metodycznie i percepcyjnie do wieku odbiorcy, w tym dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli; - student ma wiedzę z zakresu prawidłowej oceny i kontroli głosu, niezbędnej w działalności pedagogicznej i praktycznego rozwiązywania problemów; - student zna zasady ostrożnego posługiwania się głosem (higiena głosu) i ma wiedzę z zakresu chorób i patologii narządu mowy, a także profilaktyki i przeciwdziałania dysfunkcjom mowy; - student ma wiedzę z zakresu prawidłowej oceny i kontroli głosu, niezbędnej w działalności pedagogicznej i praktycznego rozwiązywania problemów;
		Umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> - student zna zasady zawodowego posługiwania się głosem i przyswoił umiejętności prawidłowej oceny i kontroli głosu, niezbędnej w działalności pedagogicznej, a także zna techniki komunikacji niewerbalnej; Student przyswoił podstawy emisji głosu mówionego oraz zasady i nawyki zawodowego posługiwania się głosem,
		Kompetencje społeczne	<ul style="list-style-type: none"> - student potrafi dostosować język komunikacji do indywidualnych potrzeb i możliwości percepcyjnych poszczególnych dzieci;

144.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: B. Tarasiewicz: Mówię, śpiewam świadomie. Warszawa 2005 Literatura dodatkowa : Czesław Wojtyński: „Emisja głosu” M. Mikuła: Kultura żywego słowa, Częstochowa 2001 B. Wieczorkiewicz: Sztuka mówienia, Warszawa 1977 J. Kram: Zarys kultury żywego słowa, Warszawa 1998 H. Mystkowska: Żywe słowo w pracy z dziećmi, PZWS Warszawa, 1966
-------------	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
udział w zajęciach	30 h		30 h	
przygotowanie do zajęć	20 h		20 h	
przygotowanie prezentacji	5 h		5 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55 h		55 h	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,1	0,9	1,1	0,9

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu kultura żywego słowa z emisją głosu w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PN_W08-05	- student zna i rozumie procesy komunikowania się interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;	ćwiczenia	kolokwium ustne, udział w dyskusjach dydaktycznych, aktywność na zajęciach	EK-K_W08
PN_W08-13	- student ma wiedzę z zakresu prawidłowej oceny i kontroli głosu, niezbędnej w działalności pedagogicznej i praktycznego rozwiązywania problemów;			
PN_W08-22	-student zna podstawy funkcjonowania i patosie aparatu mowy, zasady emisji głosu			
PN_W08-23	- student ma wiedzę z zakresu prawidłowej oceny i kontroli głosu, niezbędnej w działalności pedagogicznej i praktycznego rozwiązywania problemów;			
UMIEJĘTNOŚCI				
PN_U09-01	-Student potrafi posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	ćwiczenia	kolokwium - teoretyczna i praktyczna znajomość metod posługiwania się głosem	EK-K_U09
PN_U20-02	Student przyswoił podstawy emisji głosu mówionego oraz zasady i nawyki zawodowego posługiwania się głosem,	ćwiczenia	prezentacja - praktyczna znajomość metod posługiwania się głosem	EK-K_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_K03-21	-Student potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk	ćwiczenia	realizacja praktyczna różnych rodzajów tekstów : bajka, poezja dziecięca, przemówienie,	EK-K_K03

SYLABUSU MODUŁU/PRZEDMIOTU NA STUDIACH WYŻSZYCH

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
145.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pierwsza pomoc przedmedyczna	
146.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Społeczno-Artystyczny, Zakład Pedagogiki	
147.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P .9.1.C	
148.	Język przedmiotu		
149.	Typ przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów, 	
150.	Rok studiów, semestr	Rok I semestr 1	
151.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Mgr Krzysztof Sośnicki	
152.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	-----	
153.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia/ zalecenie z oceną	
154.	Wymagania wstępne	Potrafi udzielić pomocy przedmedycznej..	
155.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		15h	
156.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		1p. ECTS	
157.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Student zdobędzie wiedzę z: istoty pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy, przyczyn, patomechanizmu i objawów ostrych stanów zagrożenia życia wymagających podjęcia działań w ramach pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy, znajomości ogólnych zasad, standardów, algorytmów i procedur w działaniach związanych z udzielaniem pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy a także zdobędzie umiejętności do:</p> <p>rozpoznania stanu bezpośredniego zagrożenia życia związanego z dysfunkcją ważnych życiowo układów</p> <p>umiejętności wykonania resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych i dzieci</p> <p>wykorzystania automatycznego defibrylatora</p> <p>wykonania automatycznej defibrylacji</p> <p>postępowania w przypadku ciała obcego w drogach oddechowych u dorosłych i dzieci</p> <p>postępowania we wstrząsie anafilaktycznym</p> <p>postępowania w przypadku zawału mięśnia sercowego</p> <p>postępowania w przypadku udaru mózgu</p> <p>postępowania w przypadku zatrucia</p> <p>postępowania w przypadku wychłodzenia lub przegrzania organizmu</p> <p>postępowania w przypadku krwotoku wewnętrznego</p> <p>postępowania w przypadku ostrych schorzeń brzucha</p> <p>postępowania w przypadku napadu astmy oskrzelowej</p>	
158.	Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia/ praktyczne 	

159.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> . ćwiczenia praktyczne • ocenianie ciągle • ćwiczenia praktyczne na zaliczenie 						
160.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do resuscytacji, podstawowe pojęcia i definicje. Zasady wzywania pomocy. Objawy śmierci 2. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dorosłych i automatyczna defibrylacja zewnętrzna (BLS, BLS AED) 3. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dzieci (PBLIS). Zadaławienia 4. Pierwsza pomoc w zawale mięśnia sercowego 5. Pierwsza pomoc we wstrząsie anafilaktycznym 6. Pierwsza pomoc w zaburzeniach układu nerwowego (udar, padaczka, zaburzenia świadomości) 7. Rodzaje oparzeń, ocena rozległości, głębokości. Pierwsza pomoc w oparzeniu, odmrożeniu. 8. Pierwsza pomoc w krwotoku zewnętrznym i wewnętrznym, objawy różnicowanie. Wstrząs hipowolemiczny 9. Pierwsza pomoc w ostrych schorzeniach w obrębie przewodu pokarmowego 10. Pierwsza pomoc w zatruciach 11. Pierwsza pomoc w ostrych schorzeniach układu oddechowego 12. Zasady postępowania wobec postępowania u poszkodowanego urazowego z obrażeniami ciała 						
161.	Zamierzone efekty kształcenia*	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="341 943 531 1279">Wiedza</td> <td data-bbox="531 943 1540 1279"> <p>* Student zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych; do pracy w przedszkolu i szkole</p> <p>Student zna i rozumie mechanizmy patofizjologii chorób będących przyczynami bezpośredniego zagrożenia życia</p> <p>Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz zna podstawowe algorytmy postępowania w stanach zagrożenia życia</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="341 1279 531 1435">Umiejętności</td> <td data-bbox="531 1279 1540 1435"> <p>* Student rozpoznaje stan zagrożenia życia oraz potrafi podejmować działania w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy zgodnie z wytycznymi</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="341 1435 531 1762">Kompetencje społeczne</td> <td data-bbox="531 1435 1540 1762"> <p>*Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)</p> <p>Student jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do ekspertów, potrafi współdziałać w grupie oraz potrafi działać w warunkach stresu</p> </td> </tr> </table>	Wiedza	<p>* Student zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych; do pracy w przedszkolu i szkole</p> <p>Student zna i rozumie mechanizmy patofizjologii chorób będących przyczynami bezpośredniego zagrożenia życia</p> <p>Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz zna podstawowe algorytmy postępowania w stanach zagrożenia życia</p>	Umiejętności	<p>* Student rozpoznaje stan zagrożenia życia oraz potrafi podejmować działania w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy zgodnie z wytycznymi</p>	Kompetencje społeczne	<p>*Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)</p> <p>Student jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do ekspertów, potrafi współdziałać w grupie oraz potrafi działać w warunkach stresu</p>
Wiedza	<p>* Student zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych; do pracy w przedszkolu i szkole</p> <p>Student zna i rozumie mechanizmy patofizjologii chorób będących przyczynami bezpośredniego zagrożenia życia</p> <p>Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz zna podstawowe algorytmy postępowania w stanach zagrożenia życia</p>							
Umiejętności	<p>* Student rozpoznaje stan zagrożenia życia oraz potrafi podejmować działania w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy zgodnie z wytycznymi</p>							
Kompetencje społeczne	<p>*Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych)</p> <p>Student jest świadomy własnych ograniczeń i wie, kiedy zwrócić się do ekspertów, potrafi współdziałać w grupie oraz potrafi działać w warunkach stresu</p>							

162.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Anders J.: Pierwsza pomoc i resuscytacja krążeniowo oddechowa. PRC. Kraków 2011 Wytyczne resuscytacji krążeniowo – oddechowej. PRC. Kraków 2010, dostęp w internecie: www.prc.krakow.pl Campbel J. E.: BTLs. Medycyna Praktyczna Kraków. 2006 (wybrane zagadnienia) <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Goniewicz M.: Pierwsza pomoc. PZWL. Warszawa 2011 Buchfelder M. Buchfelder A.: Podręcznik pierwszej pomocy. PZWL. Warszawa 2008 Bazaliński D., Jędrzejczyk M., Więch P.: Zatrucie jako stan zagrożenia życia w aspekcie praktyki pielęgniarskiej nad osobami starszymi i przewlekle chorymi. /w/ Kachaniuk H. (red.): Pielęgniarska opieka nad osobami starszymi. Raabe. Warszawa 2011; 14: 61 – 73
------	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	15		-	
Przygotowanie do zajęć, przygotowanie do zaliczenia zajęć	15		-	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	30		-	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	0,5	0,5	-	-

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu Pierwsza pomoc przedmedycznaw odniesieniu do form zajęć				
Numer przedmiotowego efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
N_W11	zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych opiekuńczych;	ćwiczenia	Egzamin praktyczny	
UMIEJĘTNOŚCI				
	Potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej	ćwiczenia	Egzamin praktyczny	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				

N_K01	Jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	ćwiczenia	Egzamin praktyczny	
-------	---	-----------	--------------------	--

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
163.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Psychologia rozwoju i wychowania	
164.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Społeczno-Artystyczny, Zakład Pedagogiki	
165.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.08.2.W P.08.2.C	P.08.2.W P.08.2.C
166.	Język przedmiotu	Język polski	
167.	Typ przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów, • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów, 	
168.	Rok studiów, semestr	I rok, II sem.	
169.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	mgr Patrycja Pater	
170.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	mgr Patrycja Pater	
171.	Formuła przedmiotu	Wykład, ćwiczenia	
172.	Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu podstaw psychologii	
173.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		30 h wykład 30 h ćwiczenia	15 h wykład 30 h ćwiczenia
174.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		3p. ECTS 3p. ECTS 6p. ECTS	3p. ECTS 3p. ECTS 6p. ECTS
175.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Zapoznanie studentów z prawidłowościami rozwoju człowieka od jego narodzin do adolescencji włącznie. Przedstawienie warunków koniecznych do prawidłowego rozwoju psychiki człowieka. Przekazanie wiedzy na temat najważniejszych zmian rozwojowych zachodzących w poszczególnych sferach rozwoju psychicznego człowieka w kolejnych okresach życia. Przedstawienie specyfiki funkcjonowania dzieci, młodzieży. Rozwinięcie świadomości uwarunkowań prawidłowego rozwoju oraz umiejętności rozpoznawania czynników zagrażających prawidłowemu rozwojowi.	
176.	Metody dydaktyczne	Wykład, Pogadanka, dyskusja, metody aktywizujące: burza mózgów, metoda przypadków, praca w grupach, praca z książką.	

177.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Wykład: Egzamin w formie ustnej, uczestnictwo w wykładach</p> <p>Ćwiczenia: Zaliczenie z oceną Podstawą oceny zajęć jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecność na zajęciach (dozwolona jest jedna nieobecność – każda następna nieobecność powoduje konieczność zaliczenia treści z wszystkich opuszczonych), • aktywność, • pozytywne zaliczenie 2 kolokwium
178.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Treści wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie się psychologii rozwojowej i psychologii wychowawczej jako nauki. 2. Pojęcie rozwoju i zmiany rozwojowej 3. Biologiczne warunki rozwoju 4. Zasady i prawidłowości psychicznego rozwoju człowieka: Czynniki rozwoju psychicznego, mechanizmy zmian rozwojowych, dojrzewanie – uczenie się – socjalizacja, rozwój psychiczny jako proces wypełniania zadań życiowych, nabywanie wczesnych doświadczeń. 5. Teoria rozwoju poznawczego wg Piageta 6. Teoria rozwoju psychospołecznego Erika Eriksona 7. Rozwój moralny ujęcie poznawczo-rozwojowe 8. Psychologia społeczna dziecka 9. Stosunki z rówieśnikami – rodzaje, czynniki kształtujące, trudności w kontaktach 10. Zmiany rozwojowe aktywności i działalności jednostki (zabawa) 11. Rodzina jako system wychowawczy 12. Postawy wychowawcze rodziców 13. Wychowanie jako czynnik rozwoju człowieka 14. Typy i przyczyny trudności wychowawczych 15. Interakcja wychowawcza. Strategie działań wychowawczych <p>Treści ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Okres prenatalny – czynniki warunkujące prawidłowy rozwój dziecka, zaburzenia rozwojowe. 2. Wiek niemowlęcy: faza noworodka, zmiany rozwojowe niemowlęcia, przywiązanie w koncepcji Bowlby’ego oraz jego wpływ na rozwój psychospołeczny dziecka. 3. Wiek poniemowlęcy: charakterystyka rozwoju fizycznego i motorycznego. Rozwój czynności poznawczych jako podstawa różnicującej się aktywności. Rozwój zabawy. Rozwój mowy i komunikacji. Rozwój emocjonalny i społeczny. Rozwój obrazu własnej osoby – świadomość własnej odrębności, autonomia. 4. Wiek przedszkolny: rozwój somatyczny i aktywność ruchowa, procesy poznawcze, sprawności percepcyjne, zmiany rozwojowe pamięci, czynności myślowe, rozwój funkcji symbolicznej, zabawa symboliczna, symboliczna reprezentacja w rysunku, sprawności językowe i komunikacyjne, rozwój emocjonalny, rozwój społeczny, kontakty z rówieśnikami, zachowania prospołeczne, negatywne zachowania dziecka, moralność i osobowość dziecka, identyfikacja płci, dolności do samokontroli, rozwój obrazu własnej osoby 5. Młodszy wiek szkolny: charakterystyka zmian - rozwój procesów poznawczych, uwagi, pamięci, myślenia, moralności. Kształtowanie się sfery działania - dziecko jako sprawca działań. Rozwój społecznych relacji z innymi - rola grupy rówieśniczej w życiu dziecka. Rozwój osobowości. Nowa rola społeczna – uczeń – relacje z rodzicami, rówieśnikami i nauczycielami. Postawa pracy. 6. Adolescencja: fizjologiczne przemiany organizmu oraz ich konsekwencje w sferze emocji i obrazu własnej osoby, zmiany w zakresie czynności poznawczych. Rozwój społeczny. Interakcje z rówieśnikami i dorosłymi. Krystalizowanie się tożsamości. Akceptacja własnej płci. Późna adolescencja. Wiek młodzieńczy. Stabilizacja uczuciowa. Rozbudowa związków interpersonalnych. Erotyzm młodzieńczy. Kształtowanie się autonomii moralnej. Wartości egzystencjalne. Różnicowanie się światopoglądu. Wypełnianie zadań rozwojowych adolescencji 7. Rodzinne determinanty rozwoju osobowości dziecka. Style oddziaływań wychowawczych w rodzinie a rozwój dziecka; styl autokratyczny, styl demokratyczny, styl liberalny. Charakterystyka postaw rodzicielskich i czynników je kształtujących, wpływ postaw rodziców na kształtowanie się obrazu siebie u dzieci.

179.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	Student ma wiedzę na temat psychospołecznych uwarunkowań rozwoju człowieka w cyklu życia. Student wie o wpływie środowiska wychowawczego na rozwój psychiczny człowieka.
		Umiejętności	Student - potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii rozwoju do analizowania i interpretowania rodzaju sytuacji wychowawczych i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań wychowanków i osób uczących się
		Kompetencje społeczne	Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania wspierające rozwój i wychowanie dzieci młodzieży
180.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura zalecana wykład: Brzezińska A., Trempała J., Kielar-Turska M.,: Psychologia rozwoju człowieka [W:] J.Strelau (red.) Psychologia. Podręcznik akademicki. Rozdz. 7 i rozdz.8. (s.285-287.), Gdańsk 2000 Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M. (1996). Psychologia rozwoju człowieka. Tom I. Warszawa 1996 Schaffer H.R. (2005). Psychologia dziecka. Warszawa 2005</p> <p>Literatura zalecana ćwiczenia: Brzezińska A. I., Psychologiczne portrety człowieka. Praktyczna psychologia rozwojowa. Gdańsk, GWP. Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z., Psychologia wychowawcza, część 1, Warszawa 2014, Schaffer H.R. (2005). Psychologia dziecka. Warszawa 2005</p> <p>Literatura uzupełniająca: Bee, H., Psychologia rozwoju człowieka. Poznań 2004 Eichelberger W. „Jak wychowywać szczęśliwe dzieci. Warszawa 1997 Faber A., Mazlish E.. Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły. Poznań 1993 Kornas-Bielka D., Rozwój psychofizyczny dziecka przed narodzeniem. Warszawa 1991 Lee C., Wzrastanie i rozwój dziecka. Warszawa 1997 Obuchowska I., Drogi dorastania. Warszawa 1996 Poel C., Dojrzejwając przez ból i cierpienie. Warszawa 1999 Przetacznik-Gierowska M., Tyszkowa M., Psychologia rozwoju człowieka. Tom I. Warszawa 1996 Rostowska T., Konflikt międzypokoleniowy w rodzinie. Analiza psychologiczna. Łódź 2001 Rostowska T., Rostowski J. Rodzina – rozwój – praca. Łódź 2002 Rostowski J., Rostowska T., Janicka I. (red.). Psychospołeczne aspekty rozwoju człowieka. Łódź 1997 Zubrzycka E., Narzeczeństwo, małżeństwo, rodzina, rozwód?. Gdańsk 1993</p>	

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	30 h wykład 30 h ćwiczenia		15 wykład 30 ćwiczenia	
Przygotowanie do zajęć	20 ćwiczenia		25 ćwiczenia	
Przygotowanie do testów i egzaminów	40 wykład 20 ćwiczenia		50 wykład 25 ćwiczenia	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	70 wykład 70 ćwiczenia		65 wykład 80 ćwiczenia	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 1,4 ć: 1,4	w: 1,6 ć: 1,6	w: 1 ć: 1,1	w: 2 ć: 1,9

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu psychologia rozwoju i wychowania w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PN_W05-01	Student ma wiedzę na temat psychospołecznych uwarunkowań rozwoju człowieka w cyklu życia.	Wykład, ćwiczenia	Kolokwium pisemne Egzamin Aktywność na zajęciach	EK-K_W05
PN_W06-04	Student wiedzę na temat wpływu środowiska wychowawczego na rozwój psychiczny człowieka.	Wykład, ćwiczenia	Kolokwium pisemne Egzamin Aktywność na zajęciach	EK-K_W06
UMIEJĘTNOŚCI				
PN_U03-15	Student - potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii rozwoju do analizowania i interpretowania rodzaju sytuacji wychowawczych i zdarzeń pedagogicznych, a także motywów i wzorów zachowań wychowanków i osób uczących się	Wykład, ćwiczenia	Egzamin - rozwiązanie problemu Zadania wykonane w grupie – analiza przypadku Udział w dyskusji	EK-K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_K08-03	Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania wspierające rozwój i wychowanie dzieci młodzieży	Wykład, ćwiczenia	Kolokwium pisemne Aktywność na zajęciach	EK-K_K08

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
181.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Teoretyczne podstawy kształcenia	
182.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Społeczno-Artystyczny, Zakład Pedagogiki	
183.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.10.2.W P.10.2.C	P.10.2.W P.10.2.C
184.	Język przedmiotu	polski	
185.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów,	
186.	Rok studiów, semestr	I rok. sem. II	
187.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	dr hab. Jerzy Potoczny prof. PWSZ mgr Ewelina Wójcik	
188.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	dr hab. Jerzy Potoczny prof. PWSZ	
189.	Formuła przedmiotu	wykład, ćwiczenia	

190.	Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotów: wprowadzenie do pedagogiki, historia myśli pedagogicznej.	
191.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		wykłady – 30 godz. ćwiczenia – 30 godz.	wykłady – 15 godz. ćwiczenia – 15 godz.
192.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		3p. 2p. 5p. ECTS	3p. 2p. 5p. ECTS
193.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	W wyniku realizacji przedmiotu student: (1) posiada wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki działalności pedagogicznej, popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystywaniu; (2) posiada umiejętności i kompetencje niezbędne do kompleksowej realizacji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych zadań szkoły, w tym do samodzielnego przygotowania i dostosowania programu nauczania do potrzeb i możliwości uczniów;	
194.	Metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • wykłady tradycyjne i multimedialne; • ćwiczenia konwersatoryjne; • konsultacje; 	
195.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • egzaminy: ustne i pisemne na zaliczenie przedmiotu; • ocenianie ciągle; • dwa kolokwia (pierwsze w połowie semestru, drugie na końcu). 	

196.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<p>(1) Dydaktyka ogólna jako dyscyplina pedagogiki: przedmiot badań i взгляд badań dydaktyki ogólnej; charakterystyka ogólnych modeli siatki problemowej dydaktyki ogólnej; konwencja terminologiczna dydaktyki ogólnej; z historii dydaktyki ogólnej (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(2) Główne nurty myślenia o szkole i edukacji: szkoła tradycyjna w systemie klasowo-lekcyjnym (herbartowskim), szkoła progresywna, szkoły twórcze; szkoła i jej program, system szkolny; analiza komparatystyczna systemów szkolnych z różnych krajów świata (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(3) Proces kształcenia i samokształcenia: uczenie się i nauczanie faktów, rozwijanie i kształtowanie umiejętności; kształcenia wielostronne, kształcenie problemowe; kształcenie programowane, kształcenie zintegrowane (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(4) Taksonomia i operacjonalizacja celów kształcenia oraz zasady uczenia się i nauczania: rodzaje celów kształcenia: cele główne, cele pośrednie, cele szczegółowe; operacjonalizacja celów kształcenia (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(5) Treści kształcenia: pojęcie programu szkolnego; kryteria doboru treści, kryteria i dobór treści przedmiotowych na poszczególnych poziomach edukacji (wykłady i ćwiczenia)</p> <p>(6) Pojęcie zasad nauczania; zasady: pogładowości, przystępności, łączenia teorii z praktyką, trwałości wiedzy, operatywności wiedzy (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(7) Charakterystyka metod: rodzaje metod nauczania, metody klasyczne oraz wielostronne (wielostronnie aktywizujące); charakterystyka wybranych metod: wykład, pogadanka, dyskusja, metoda projektów, klasyczna metoda projektowa, metoda laboratoryjna (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(8) Charakterystyka środków dydaktycznych: rodzaje środków dydaktycznych; możliwości wykorzystania środków dydaktycznych w systemie kształcenia; podręcznik szkolny: funkcje, rodzaje i metodyka stosowania (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(9) Planowanie dydaktyczno-wychowawczej: podstawy planowania pracy dydaktyczno-wychowawczej przez nauczyciela, zasady przygotowania się nauczyciela do zajęć, opracowanie planu pracy dydaktycznej; Planowanie bieżące – przygotowanie konspektów i planów lekcji (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(10) Organizacja i formy kształcenia: główne systemy organizacyjne kształcenia; lekcja jej typy i budowa; organizacja pracy uczniów na lekcji; organizacja pracy domowej; zajęcia pozalekcyjne (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(11) Sprawdzanie i pomiar osiągnięć szkolnych: pomiar osiągnięć szkolnych, cechy systemu oceniania, funkcje systemu kontroli i oceny, sposoby kontroli i oceny wiadomości i umiejętności (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(12) Ocena w procesie kształcenia: kryteria oceniania wyników nauczania (konstruowanie skali ocen), konstruowanie szkolnych i przedmiotowych systemów wymagań; samoocena w procesie kształcenia (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(13) Uwarunkowania powodzeń i niepowodzeń szkolnych: warunki dla powodzeń szkolnych; rodzaje, przyczyny i zapobieganie niepowodzeniom szkolnym (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(14) Osobowość i zawód nauczyciela: nauczyciel jako podmiot i przedmiot procesów dydaktycznych; społeczne uwarunkowania pracy nauczyciela,; autorytet nauczyciela (wykłady i ćwiczenia).</p> <p>(15) Problematyka reformowania systemów edukacji w Polsce i na świecie (wykłady i ćwiczenia).</p>
197.	Zamierzone efekty kształcenia*	<p>Wiedza</p> <p>Umiejętności</p> <p>Kompetencje społeczne</p>	<p>PN_W09-04 – student zna podstawy kształcenia, w tym ich filozoficzne, społeczno-kulturowe, psychologiczne, biologiczne i medyczne podstawy;</p> <p>PN_W09-14 – student zna podstawy współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów;</p> <p>PN_W09-26 – student ma wiedzę na temat specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych.</p> <p>PN_U03-07 – student potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz psychologii do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji dydaktycznych;</p> <p>PN_U03-31 – student potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu; prognozowania sytuacji dydaktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych.</p> <p>PN_U13-05 – student potrafi kierować procesami kształcenia, posiada umiejętność pracy z zespołem klasowym</p> <p>PN_K08-07 – student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, projektuje i wykonuje działania dydaktyczne.</p>

198.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa (lektury obowiązkowe): Bereźnicki F., Podstawy dydaktyki. Wyd. Impuls, Kraków 2007. Koszmider M., Materiały do ćwiczeń z dydaktyki ogólnej. Wyd. Impuls Kraków 2010. Kruszewski K., Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. PWN, Warszawa 2004. Kupisiewicz Cz., Podstawy dydaktyki ogólnej. Warszawa 2004. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Żak, Warszawa 2003.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Kupisiewicz Cz., Szkice z dziejów dydaktyki. Wyd. Impuls, Kraków 2010. Okoń W., Nowy słownik pedagogiczny. Żak, Warszawa 2004. Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli. Wyd. A. Marszałek, Toruń 1999.</p>
-------------	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykłady	30 godz.		15 godz.	
Ćwiczenia konwersatoryjne	30 godz.		15 godz.	
Konsultacje	30 godz.		20 godz.	
Opracowanie lektur obowiązkowych, praca z literaturą	30 godz.		50 godz.	
Przygotowanie się do ćwiczeń i wykładów	20 godz.		50 godz.	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	140 godz.		130 godz.	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 1,4 ć: 1,4	w: 1,6 ć: 1,6	w: 1,0 ć: 1,0	w: 2,0 ć: 2,0

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu teoretyczne podstawy kształcenia w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PN_W09-04	– student zna i rozumie normy, procedury stosowane w procesie kształcenia, w tym ich filozoficzne, społeczno-kulturowe, psychologiczne, biologiczne i medyczne podstawy;	wykład	kolokwium	EK-K_W09
PN_W09-14	–student zna podstawy współczesnych teorii dotyczących wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów;	wykład	kolokwium	EK-K_W09
PN_W09-26	– student zna i rozumie zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów/wychowanków	wykład	kolokwium	EK-K_W09
UMIĘTNOŚCI				
PN_U03-07	– student potrafi dobierać, tworzyć, wykorzystywać metody pracy w procesie kształcenia	ćwiczenia	analiza przypadków	EK-K_U03
PN_U03-31	- Student potrafi projektować i realizować programy nauczania	ćwiczenia	analiza przypadków	EK-K_U03
PN_U13-05	Student potrafi tworzyć sytuacje dydaktyczno-wychowawcze motywujące wychowanków do pracy	ćwiczenia	mini-projekt w czasie zajęć (praca grupowa)	EK-K_U13
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_K08-07	–student jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między rodzicami, nauczycielami, wychowankami	ćwiczenia	mini-projekt w czasie zajęć (praca grupowa)	EK-K_K08

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
–	Nazwa modułu/ przedmiotu	Wstęp do metodologii pedagogiki	
–	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Zakład Pedagogiki	
–	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.09.2 W P.09.2 C	P.09.2 W P.09.2 C
–	Język przedmiotu	Polski	
–	Typ przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> – obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów, – obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów, 	
–	Rok studiów, semestr	Rok I, semestr II	
–	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Dr hab. prof. nadzw. Jerzy Potoczny	

-	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Dr hab. prof. nadzw. Jerzy Potoczny	
-	Formuła przedmiotu	Wykład (konwersatoryjny, konwencjonalny, problemowy), ćwiczenia	
-	Wymagania wstępne	Podstawową wiedzę merytoryczną z pedagogiki, psychologii, filozofii i socjologii	
-	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne,	Studia niestacjonarne
		Wykład 15 godz. Ćwiczenia 15 godz.	Wykład 10 godz. Ćwiczenia 10 godz.
-	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		2p. ECTS 2p. ECTS 4 pkt	2p. ECTS 2p. ECTS 4 pkt
-	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Cele nauczania przedmiotu sprowadzają się do: zapoznania studentów ze specyfiką badań ilościowo- jakościowych; zapoznania z terminologią badawczą; kształtowanie umiejętności samodzielnego formułowania problemów i hipotez badawczych; kształtowanie umiejętności posługiwania się metodami, technikami i narzędziami badawczymi; rozwijania kompetencji w zakresie doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności, dotyczących samodzielnego przygotowania przeprowadzenia badań naukowych; kształtowanie świadomości znaczenia zachowania się w sposób etyczny w całym procesie badawczym.	
-	Metody dydaktyczne	konsultacje regularne i organizowane w indywidualnych przypadkach warsztaty grupowe; wykłady; projekty i dyskusje; ćwiczenia i zajęcia praktyczne;	
-	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	egzaminy ustne lub pisemne; kolokwium pisemne; referaty; prace semestralna; oceny ciągłe; aktywność na wykładach i ćwiczeniach;	
-	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Wykłady i ćwiczenia specyfika przedmiotu, problematyki, literatura przedmiotu i warunki zaliczenia; <ul style="list-style-type: none"> • podstawowe elementy wiedzy o nauce i poznaniu naukowym (cele, pojęcia naukowe, funkcje i klasyfikacja nauki); • Ilościowe i jakościowe badania pedagogiczne; • Metody, techniki i narzędzia badań pedagogicznych; • Etapy postępowania naukowego (cele, problematyka, hipotezy, zmienne i wskaźniki badań); • Techniki zbierania materiałów • Podstawowe zasady opracowania materiałów badawczych; • Etyczne aspekty prowadzenia badań naukowych. Sposób realizacji - wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach.	

-	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	Student zna strategie i procedury prowadzenia badań empirycznych w pedagogice oraz posiada wiedzę na temat metod, technik i narzędzi badawczych
		Umiejętności	Student potrafi posługiwać się wiedzą z różnych dziedzin wiedzy dla potrzeb planowania i prowadzenia badań naukowych. Student potrafi posługiwać się wiedzą z różnych dziedzin wiedzy dla potrzeb planowania i prowadzenia badań naukowych. Student posiada umiejętności badawcze pozwalające na rozpoznawanie i interpretowanie sytuacji pedagogicznych, formułowanie wniosków i tworzenie koncepcji ulepszeń.
		Kompetencje społeczne	Ma świadomość konieczności zachowania się w sposób etyczny na każdym etapie prowadzenia badań naukowych.
-	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa: 16. Łobocki M. – Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Kraków 1999. 17. Pilch T. – Zasady badań pedagogicznych, Warszawa 1995. 18. Maszke A. – Metodologiczne podstawy badań pedagogicznych, Rzeszów 2004. Literatura uzupełniająca: Skorny Z. – Prace magisterskie z psychologii i pedagogiki, Warszawa 1984..	

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Aktywny udział w wykładach i ćwiczeniach	30		20 h	
Przygotowanie do ćwiczeń Praca z lekturą naukową Opracowanie projektu badawczego	20 h 20 h		20 h 30 h	
Zaliczenie przedmiotu i złożenie egzaminu ustnego	20 h		30 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	90 h		100 h	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 0,8 ć: 0,8	w: 1,2 ć: 1,2	w: 0,4 ć: 0,4	w: 1,6 ć: 1,6

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu wstęp do metodologii pedagogiki w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PN_W12-07	student zna strategie i procedury prowadzenia badań empirycznych w pedagogice oraz posiada wiedzę na temat metod, technik i narzędzi badawczych	WYKŁAD	obecność, egzamin ustny	EK-K_W12
UMIEJĘTNOŚCI				
PN_UO1-11	Student potrafi, na podstawie posiadanej wiedzy, prowadzić obserwacje sytuacji i zdarzeń oraz dokonywać ich interpretacji.	WYKŁAD ĆWICZENIA	obecność, zaliczenie ustne, warsztaty grupowe,	EK-K_UO1

PO_U06-02	Student potrafi posługiwać się wiedzą z różnych dziedzin wiedzy dla potrzeb planowania i prowadzenia badań naukowych.		przygotowanie prezentacji multimedialnej	EK-K_UO6
PO_U07-03	Student posiada umiejętności badawcze pozwalające na rozpoznawanie i interpretowanie sytuacji pedagogicznych, formułowanie wniosków i tworzenie koncepcji ulepszeń.	ĆWICZENIA	obecność, aktywność, zaliczenie ustne, warsztaty grupowe, przygotowanie prezentacji multimedialnej	EK-K_UO7
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_KO6-04	Ma świadomość konieczności zachowania się w sposób etyczny na każdym etapie prowadzenia badań naukowych.	WYKŁAD ĆWICZENIA	zaliczenie ustne, aktywność	EK-K_KO6

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	INSTYTUT Społeczno-Artystyczny, Zakład Pedagogiki	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.12.2. W P.12.2. Ć	P.12.2. W P.12.2. Ć
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	• obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów	
6.	Rok studiów, semestr	Rok studiów: I Semestr: II	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Mgr Grzegorz Dudziński/mgr Joanna Pyzik-Kuprowska	
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	Mgr Grzegorz Dudziński/mgr Joanna Pyzik-Kuprowska	
9.	Formuła przedmiotu	Wykład, ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Biomedyczne podstawy rozwoju, Psychologia ogólna, Pedagogika ogólna	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		15 ćwiczenia 15 wykład	10 ćwiczenia 10 wykład
12.	Liczba punktów ECTS	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

	przypisana modułowi/przedmiotowi	1p. 2p. 3p. ECTS	1p. 2p. 3p. ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Zapoznanie słuchaczy z wiadomościami z zakresu pedagogiki specjalnej w tym: z podstawowymi pojęciami, przedmiotem, celami i zadaniami. Zapoznanie słuchaczy z dorobkiem metodycznym z zakresu kształcenia osób niepełnosprawnych w systemie segregacyjnym i integracyjnym. Ukształtowanie postawy nauczyciela - wychowawcy akceptującego osoby niepełnosprawne jako pełnoprawnych członków placówek ogólnodostępnych i integracyjnych. Wdrażanie do współpracy ze środowiskiem lokalnym w celu eliminowania uprzedzeń psychicznych i emocjonalnych wobec dzieci niepełnosprawnych.	
14.	Metody dydaktyczne	Należy podać szczegółowe informacje na temat metod nauczania, w tym liczba godzin tygodniowo oraz całkowita liczba tygodni, obejmujących: <ul style="list-style-type: none"> • konsultacje (2 godz. co 2 tyg. w mies.) • wykład 	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	Warunki zaliczenia : 6. ZO - zaliczenie z oceną przedmiot – obecność, aktywny udział w zajęciach. Kolokwium zaliczeniowe	
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	Treści wykładów: 1. Pedagogika specjalna jako dział pedagogiki ogólnej – M. Grzegorzewska – twórcza polskiej szkoły pedagogiki specjalnej. Podstawy pedagogiki specjalnej. Działy pedagogiki specjalnej. Podstawowe pojęcia. Jednostka odchylona od normy jako podmiot działalności pedagogiki specjalnej. Podział jednostek odchylonych od normy. Kryteria klasyfikacji odchyleń od normy. Drogi naprawcze. 2. Oligofrenopedagogika – Definicje. Klasyfikacje upośledzenia umysłowego. Przyczyny endo-egzogenne. Wybrane jednostki chorobowe – zespół Downa, mpd, epilepsja. Rewalidacja dzieci głębiej upośledzonych w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim. Metoda ośrodków pracy. Metody rewalidacyjne dla dzieci oligofrenicznych w ujęciu M. Grzegorzewskiej. Przesposobienie zawodowe jednostek upośledzonych umysłowo. 3. Tyflopädagogika – Definicje. Klasyfikacje. Etiologia ślepoty. Jednostka niewidoma, ociemniała. Skutki zaburzenia analizatora wzroku. Upośledzenie wzroku w powiązaniu z innymi kalectwami. Dzieci niewidome upośledzone umysłowo. 4. Surdopedagogika – Definicje. Klasyfikacje. Etiologia głuchoty. Jednostka głucha i ogłuchła. Skutki głuchoty. Upośledzenie słuchu w powiązaniu z innymi kalectwami. Dzieci głuche upośledzone umysłowo. 5. Surdotyflopädagogika – Definicje. Klasyfikacje. Etiologia zjawiska. Uwarunkowania neurofizjologiczne i neuropsychiczne. 6. Pedagogika terapeutyczna /Chorzy przewlekłe/ - Pojęcie choroby przewlekłej. Klasyfikacje. Wybrane jednostki chorobowe – astma, cukrzyca, dysfunkcje narządów ruchu. Diagnozowanie w pracy pedagogicznej. Terapia wychowawcza i czynnościowa. 7. Resocjalizacja – Definicje. Przyczyny endo-egzogenne. Jednostki niedostosowane społecznie. Resocjalizacja – profilaktyka, systemy pracy. Treści ćwiczeń: 1. Upośledzenie umysłowe – przegląd koncepcji, definicji, podstawowe pojęcia i klasyfikacje. 2. Charakterystyka rozwoju dziecka niepełnosprawnego. Etiologia. Diagnoza i profilaktyka. Reakcje otoczenia na niepełnosprawność. 3. System kształcenia osób z intelektualną niepełnosprawnością w Polsce. Cele i zasady kształcenia. Modele rehabilitacji.	

17.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	Student ma wiedzę teoretyczną w zakresie pedagogiki specjalnej.; Student ma wiedzę teoretyczną w zakresie celów i metod pedagogiki specjalnej.; Student zna i rozumie specyfikę pracy rewalidacji osób niepełnosprawnych – niezbędnej do pracy w szkolnictwie specjalnym, integracyjnym i masowym oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
		Umiejętności	Student potrafi zastosować metody rewalidacyjne w pracy z dzieckiem przewlekle chorym i niedostosowanym społecznie.
		Kompetencje społeczne	Student ma świadomość ważności rewalidacji osób niepełnosprawnych.; Kształtowanie otwartej i życzliwej postawy wobec osób niepełnosprawnych. Student wykazuje gotowość do pracy z osobą niepełnosprawną.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Obowiązkowa: 1. Doroszevska J., „Pedagogika specjalna”, Ossolineum, Warszawa 1989; 2. Smith Deutsch D., „Pedagogika specjalna”, PWN, Warszawa 2009.; 3. Szczepanik R., „Elementy pedagogiki specjalnej”, WSHE, Łódź 2007. Uzupełniająca: 1. red. Obuchowska I., „Dziecko niepełnosprawne w rodzinie”, Warszawa 1999.; 2. Sękowska Z., „Przystosowanie społeczne młodzieży niewidomej”, WSiP, Warszawa 1991.; 3. Urban B., „Zaburzenia zachowania i przestępczość młodzieży”, Wyd. UJ, Kraków 2000.; 4. Witkowski T., „Rozumieć problemy osób niepełnosprawnych /13 rodzajów niepełnosprawności?/, MD BO, Warszawa 1993.	

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
wykład	10		20	
ćwiczenia	25		40	
Samodzielna praca studenta	20		20	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	55		80	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 0,6 ć: 1	w: 0,4 ć: 1	w: 0,3 ć: 0,4	w: 0,7 ć: 1,6

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla przedmiotu Wybrane zagadnienia z pedagogiki specjalnej				
Numer przedmiotowe go efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				

PO_W14-07	Student zna i rozumie zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych dzieci i wynikające z nich organizacje procesu kształcenia i wychowania	wykład, prezentacja	ocenie ciągłe, kolokwium	EK-K_W14
PO_W14-08	Student zna i rozumie prawa dziecka z niepełnosprawnością	wykład, ćwiczenia	ocenie ciągłe, kolokwium	EK-K_W14
PO_W14-09	Student zna i rozumie typowe trudności dzieci związane z niepełnosprawnością	wykład, prezentacja, ćwiczenia	ocenie ciągłe, kolokwium, praca zaliczeniowa	EK-K_W14
PO_W15-28	Student zna i rozumie metody pracy z wychowankami uwzględniając zróżnicowane potrzeby edukacyjne wychowanków	wykład, prezentacja, ćwiczenia	ocenie ciągłe, kolokwium, praca zaliczeniowa	EK-K_W15
UMIEJĘTNOŚCI				
PO_U11-13	Student potrafi projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych dzieci z niepełnosprawnościami	wykład, ćwiczenia	ocenie ciągłe, kolokwium	EK-K_U11
PO_U12-13	Student potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej z osobami niepełnosprawnymi, a także z niedostosowanymi społecznie.	ćwiczenia	ocenie ciągłe, kolokwium	EK-K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PO_K04-16	Student jest gotów do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	ćwiczenia	dyskusja, burza mózgów	EK-K_K04
PO_K04-15	Student porozumiewa się z osobami z różnych środowisk i o różnej kondycji fizycznej i psychicznej	ćwiczenia	dyskusja	EK-K_K04

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
199.	Nazwa modułu/ przedmiot	Zajęcia umuzykalniające	
200.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Społeczno-Artystyczny, Zakład Pedagogiki	
201.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		P.14.2.C	P.14.2.C

202.	Język przedmiotu		polski
203.	Typ przedmiotu		• obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów.
204.	Rok studiów, semestr		rok I, semestr II
205.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		Dr Monika Brewczak
206.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		Dr Monika Brewczak
207.	Formuła przedmiotu		ćwiczenia
208.	Wymagania wstępne		Student powinien posiadać predyspozycje w zakresie wysokościowego słuchu muzycznego i mieć poczucie rytmu.
209.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	30 h
		Studia niestacjonarne	15 h
210.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	2 ECTS
		Studia niestacjonarne	2 ECTS
211.	Założenia i cele modułu/przedmiotu		<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do prowadzenia zajęć grupowych w czasie których wdrożone zostaną metody pracy adekwatne do potrzeb, możliwości oraz zainteresowań uczniów, - przygotowanie do realizacji zadań wynikających z programu umuzykalnienia przedszkolu i muzyki w klasach I-III - wdrażanie do samokształcenia oraz przygotowanie do wprowadzenia w praktykę pedagogicznej nowatorskich koncepcji w zakresie pedagogiki muzyki - planowanie i organizacja zajęć muzycznych
212.	Metody dydaktyczne		<p>Ćwiczenia w czasie których realizowane są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - metody podające (pogadanka, opis, wyjaśnianie, praca ze źródłem drukowanym) - metody problemowe (burza mózgów) - metoda recepcyjna (obserwacja) - metoda podająca (instrukcja słowna) - metoda praktyczna (ćwiczenie)
213.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		<p>Forma zaliczenia : ZO</p> <p>Warunki zaliczenia:</p> <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest :</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecność na zajęciach, - ocena uwzględniająca bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność, - końcowe zaliczenie ustne,
214.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<ol style="list-style-type: none"> 1- koncepcje i metody wychowania muzycznego, 2- możliwości percepcji muzycznej dziecka w okresie przedszkolnym i wczesnoszkolnym, 3- formy aktywności muzycznej w zintegrowanej edukacji przedszkolnej i w klasach I-III 4- środki dydaktyczne i organizacja pracy nauczyciela 5- zabawy i ćwiczenia przy muzyce 6- sposoby nauki piosenki i realizacja zabawy ruchowej <p>konstruowanie scenariuszy zajęć muzycznych w edukacji przedszkolnej i klasach I-III</p>
215.	Zamierzone efekty	Wiedza	<ul style="list-style-type: none"> - posiada wiedzę z zakresu form umuzykalniających, pobudzających kreatywność i wyobraźnię artystyczną w nauczaniu przedszkolnym, wczesnoszkolnym -student posiada podstawową wiedzę z zasad i metod organizacji zajęć ruchowych dla dzieci;

	kształcenia*	Umiejętności	-student potrafi organizować zajęcia edukacyjne wyzwalające kreatywność oraz wieloraką aktywność muzyczną dziecka; -student umie projektować i prowadzić pracę z grupą w zakresie organizacji zajęć umuzykalniających w pracy dydaktyczno-wychowawczej, współpracuje z innymi pedagogami; - student potrafi przeprowadzić ewaluację i opracować wyniki obserwacji i wnioski do dalszych działań,
		Kompetencje społeczne	- student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, wykorzystując najnowszą wiedzę z zakresu edukacji muzycznej;
216.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	E.E.Gordon „Umuzycznianie niemowląt i małych dzieci”, Z.Konaszekiewicz „Szkice z pedagogiki muzycznej”, L.Bzowska, R.Kownacka „Uczmy się bawiąc. Propozycje bloków tematycznych, zabaw i metod aktywizujących w kl. I-III”, „Z.Kodaly i jego pedagogika muzyczna”- praca zbiorowa, U. Smoczyńska- Nachtman „, Kalendarz muzyczny przedszkolu”, H.Jankowska „Rozwój czynności poznawczych u dzieci”, R.Ławrowska „Muzyka i ruch”, K. Bożek- Gowik „Śpiewnik dziecięcy klasy 0-3”, K.Stasińska” i „lekcji muzyki”;	

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Udział w zajęciach	30 h		15 h 10 h konsultacji	
Przygotowanie do zajęć	20 h		25 h	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 h		50 h	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	1,2	0,8	1,0	1,0

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PN_W13-02	- posiada wiedzę z zakresu form umuzykalniających, pobudzających kreatywność i wyobraźnię artystyczną wychowanków	ćwiczenia	kolokwium ustne, udział w dyskusjach dydaktycznych, aktywność na zajęciach	EK-K_W13
PN_W17-01	-student zna i rozumie metody prowadzenia zajęć umuzykalniających	ćwiczenia	kolokwium ustne, udział w dyskusjach dydaktycznych, aktywność na zajęciach	EK-K_W17
UMIEJĘTNOŚCI				
PN_U23-01	-student potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia wychowanków oraz projektować i prowadzić zajęcia umuzykalniające;	ćwiczenia	kolokwium - teoretyczna i praktyczna znajomość metod aktywizujących ; prezentacja - prowadzenie zabaw muzycznych z	EK-K_U23

PN_U21-01 PN_U21-14	-student potrafi podejmować pracę z wychowankami rozbudzającą ich zainteresowania - student potrafi przeprowadzić ewaluację i opracować wyniki obserwacji i wnioski do dalszych działań,		wykorzystaniem instrumentarium oraz elementów ruchu ;	EK-K_U21
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PN_K08-01	- student jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej z wychowankami	ćwiczenia	- prezentacja artystyczna ;	EK-K_K08

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis			
217.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Zarządzanie placówką oświatową			
218.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Społeczno-Artystyczny; Zakład Pedagogiki			
219.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		P.13.2.W P.13.2.C	P.13.2.W P.13.2.C	10 1	1 0,5
220.	Język przedmiotu	polski			
221.	Typ przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia semestru/roku studiów, 			
222.	Rok studiów, semestr	I rok 2 semestr			
223.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot	Mgr Małgorzata Pietrzycka			
224.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot	-----			
225.	Formuła przedmiotu	Wykład – prezentacja Ćwiczenia			
226.	Wymagania wstępne	brak			
227.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		15- wykład 30- ćwiczenia	10- wykład 10- ćwiczenia		
228.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		1p. 2p. 3p. ECTS	1p. 2p. 3p. ECTS		
229.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem modułu jest zapoznanie studenta z podstawowymi pojęciami z zakresu zarządzania, wpojenie umiejętności i kompetencji dot. zarządzania placówką oświatową			
230.	Metody dydaktyczne	Wykład – prezentacja multimedialna Ćwiczenia praca studenta (dyskusja, praca w grupach, rozwiązywanie kwestii spornych, praca w domu – przygotowanie się do zajęć)			

231.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu		Ocena pracy studenta Zaliczenia wykładu 10 pytań otwartych Punktacja częściowa za ćwiczenia (10 obecność, 40 projekt, 50 zaliczenie pisemne – test) Projekt np. zarządzania placówką oświatową
232.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji		<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe pojęcia z zarządzania 2. Kierowanie a zarządzanie 3. Formy zarządzania w placówkach oświatowych 4. Zarządzanie strategiczne 5. Rola dyrektora jako menedżera 6. Komunikacja 7. Jakość i kreatywność świadczonych usług 8. Podstawowe akty wewnętrzne i zewnętrzne regulujące funkcjonowanie placówki
233.	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	student ma podstawową wiedzę o działalności placówek oświatowych pod kątem zarządzania (strategicznego, marketingowego, zasobami ludzkimi, finansowego, itp.) student ma podstawową wiedzę o uczestnikach działalności oświatowej w aspekcie zarządzania placówką (kadra kierownicza, personel, jednostka prowadząca) student ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych dotyczących kultury organizacyjnej każdej placówki
		Umiejętności	Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych- dokonuje analizy strategicznej placówki oświatowej np. analizy SWOT , potrafi stosować podstawowe narzędzia oceny jakości świadczonych usług. Student potrafi ocenić przydatność typowych metod i procedur dotyczących sfery działalności pedagogicznej w tym kontaktów z otoczeniem zewnętrznym
		Kompetencje społeczne	Student rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, potrafi hierarchizować własne cele Student ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych;
234.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dzierżowska I. Dyrektor w zreformowanej szkole, Wydawnictwo CODN, Warszawa 2000 2. Gawrecki L. Kompetencje menedżera oświaty, Wydawnictwo eMPIK 20003 3. Nelson B., Economy P., Zarządzanie dla bystrzaków, Wydawnictwo Helon Warszawa 2008 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dyrektor szkoły miesięcznik

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]			
	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
udział w zajęciach	15		10	
	30		10	
Projekt	10		20	
Przygotowanie do zajęć i testu praca z literaturą	20		20	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75		80	
Punkty ECTS za modul/przedmiot	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
	w: 0,6 ć: 1,2	w: 0,4 ć: 0,8	w: 0,3 ć: 0,4	w: 0,7 ć: 1,6

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć				
Numer efektu kształcenia	PRZEDMIOTOWY EFEKT KSZTAŁCENIA	Forma zajęć	Metody weryfikacji	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA				
PO_W07-14	student zna strukturę i funkcje systemu oświaty- cele, podstawy prawne	w	Zaliczenie pisemne 10 pytań otwartych	EK-K_W07
PO_W14-11	student zna podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania działań edukacyjnych	w	Zaliczenie pisemne 10 pytań otwartych	EK-K_W14
PO_W19-04	student ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych dotyczącą kultury organizacyjnej każdej placówki	w	Zliczenie pisemne 10 pytań otwartych	EK-K_W19
UMIĘJĘTNOŚCI				
PO_U19-07	Student potrafi dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych- dokonuje analizy strategicznej placówki oświatowej np. analizy SWOT , potrafi stosować podstawowe narzędzia oceny jakości świadczonych usług.	ćw	1. punktacja częściowa za ćwiczenia (10 obecność, 40 projekt, 50 zaliczenie – test) (projekt zarządzania strategicznego placówka oświatową)	EK-K_U19
PO_U20-03	Student potrafi ocenić przydatność typowych metod i procedur dotyczących sfery działalności pedagogicznej w tym kontaktów z otoczeniem zewnętrznym	ćw	1. punktacja częściowa za ćwiczenia (10 obecność, 40 projekt, 50 zaliczenie – test) (projekt zarządzania strategicznego placówka oświatową)	EK-K_U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
PO_K03-37	Student jest gotów projektować działania zmierzające do rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty	ćw	1. punktacja częściowa za ćwiczenia (10 obecność, 40 projekt, 50 zaliczenie – test) (projekt zarządzania strategicznego placówka oświatową)	EK-K_K03
PO_K03-38	Student rozumie potrzebę pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z rodzicami, nauczycielami, wychowankami			